

ELŐFIZETES

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETMÉNYEK:

1-hesábas petit sor egyezár 20 fill.
minden követhetőnél 10 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 327.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1915.

FOSZTERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, július 1.

A Visztula nyugati partján is
visszavonulnak az oroszok.

Budapest, június 30. (Hivatalos.)

Orosz hadszíntér:

Kelet-Galiciában a Gnila-Lipánál, valamint Kamionka-Strumilowa alatt a Bug mentén reánk nézve eredményes harcok vannak folyamatban. A Bug és a Visztula között az ellenség tovább hátrál. A visszavonulást fedező háttvédeit tegnap mindenütt megtámadtuk és visszavetettük. Csapatunk átvonultak a Tanew lapályon és elfoglalták a Frampol és Zakliwów melletti magaslatvezérgélyt. Az oroszok a szövetséges hadseregeknek a Visztulától keletre elért sikerei által kényszerítve a folyótól nyugatra is egyik állásukat a másik után ürítik ki; így ma éjjel óta Zawichost-Ozarow Stenno erős harcvezetőkönél ismét a Visztula felé hátrálnak. Zawichostot csapatunk megszállották.

Olasz hadszíntér:

Isonzo arcvonalon több napi szünet után ismét élénk tevékenységet fejtenek ki az olaszok. Tegnapelőtt este csapatunk Plava mellett visszautasítottak egy támadást. A sagrado-montalconei szakaszban az ellenség több kisebb eredménytelen előretörését az elmúlt éjjel általános támadás követte, ezt is mindenütt visszavertük. Epoly sikertelenek maradtak az ellenségnek Salz és Montalcone mellett ma reggel megkísérelt újabb támadása. Az ágyúharc az egész délnyugati arcvonalon tovább folyik és különösen az Isonzó mellett nagyon heves.

Délkeleti hadszíntér:

A szerbeknek Szabács melletti támadására válaszul repülőink egyike tegnap reggel igen jó eredménnyel bombázta a belgrádi hajógyárat és az obrenováctól délnyugatra levő orasaci csapatgyűlést. Hőfőnök altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Komarow és Zamosce vidékén
járnak ismét csapatunk.

Berlin, június 30. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Arras mellett tegnap sem voltak nagyobb ellenséges vállalkozások, ellenben további sikereket értünk el az ellenségnek azon árokreszekből való elűzésében, amelyeket heteken át tartó erőlködése folyamán tőlünk el tudott ragadni. Az ellenség egy előretörését a Labyrinthben (Ecurietől északra) visszautasítottuk. E hónap huszadika óta az ellenség a Maas-magaslatokon (Lees Epargestől nyugatra) csaknem szakadatlanul intézett támadásaival hasztalan kísérli meg, hogy az általunk elfoglalt állásokat ismét visszacserezze. Tegnap is négy heves előre-

töréssel próbálkozott, melyek nagy veszteségei mellett mind megghiúsultak.

Keleti hadszíntér:

Nincs ujság.

Délkeleti hadszíntér.

Támadásunk a Gnila-Lipa mellett előrehalad. Lemberg-től keletre és északkeletre helyzet változatlan. A Bug és Visztula között a német és osztrák-magyar csapatok elérték Belz-Komarow és Zamosce vidékét és a Tanew szakasz erdős lapályának északi szélét. A Visztula balpartján Zawichost és Ozarow környékén is hátrálni kezd az ellenség. Egy ellenséges repülőgépet arcvonalunk mögött leszállásra kényszerítettünk, benne lévőket elfogtuk. Legfőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Az olasz hősök.

Arad, június 30.

Neves katonái vannak már az olasz hadseregnek: d'Annunzio főhadnagy (azelőtt köz-matrónak akart menni egy csatahajóra, de végül mégis kellemesebb tisztséget választott magának) Barzilai hadnagy, Marconi hadnagy . . . és mások, politikusok, írók, egyéb hírességek, a kiket diszkónakká üt Cadorna, az olasz fővezér. Csak olyan tisztjei, vezérei és katonái nincsenek, a kikkel győzni tudna. Tíz hónapig lesett, várt s mikor már azt hitte, hogy holtra fáradtunk a háboruban, oly fölkészülődéssel jött ellenünk, a mely az elbizakodottság és a könnyű győzelem biztos öntudatát árulta el. Egy hónapja, hogy a háborut megkezdte, a nélkül, hogy maga előre tudott volna jutni, hogy bennünket győzített volna, hogy a legkisebb részben enyhíteni tudta volna szövetségeseinek, a franciáknak, az oroszoknak és az angoloknak helyzetét. A francia harcmezőkre nem küld segítséget, a Dardanellák ostromából nem kér részt, az oroszokat üldöző sereg számát nem tudja csökkenteni: mit nyert egy hónap alatt Itália magának és mit szerzett az entente-nak?

Pedig érzik, hogy a könnyen lobbanó és könnyen elhidegülő olasz népnek kellene valamit nyújtani, hogy az elkeseredés egészen ne lépje el. Valami görögtűzét, valami lármását, akár van annak sztratégiai fontossága, akár nincsen. Es még ilyesmit se tudnak szerezni. Viktor Emánuel hetek óta ott lapul a front mögött, hogy a csapatok nyomában, ha azok elfoglalják Görzöt, parádés bevonulást tartson oda. Cadorna kétségbeesett erővel ostromolja a grófság kis székvárosát és a hetek óta tartó ostrom még ezt se tudta megszerezni a hadi babérokra szomjas Viktor Emánuelnek.

Bizony a háboru nem a d'Annunzio és Barzilai hadnagyok, a szájhősök vitézségén mulik. Azok fenéig ürítik a népszerűség poharát, azután a harcot, az elvérzést, a megvívhatatlan sziklavárak ostromát és a mi katonáinkkal való harcot rábizzák a szürke katonákra, akik káronkódva engedtek a mozgósítási parancsnak, kelletlenül szállottak a hadivonatokba és hangosan adtak kifejezést annak, hogy nekik nem kell a háboru. Azok, akiknek kellett, diszkardot és tiszteletbeli rangot viselnek, ki nem fogytak a szereplésből, azok pedig, akiknek

em kellett, kénytelenek a tömeges pusztulásba rohanni. Miért hevüljenek most jobban a háborúért, mint akkor, a mikor Itália nagyhatalmi hóbortjának kedvéért Abessziniába mentek, hogy Menelik négyes félmeztelen csapatától veressék meg magukat?...

Belül, az országban is hamar ki-tört az őszinte érzés a mesterségesen csinált háborus lelkesedés alul. A hadi célokra kezdett gyűjtések alig hoznak valamit, a módos emberek bizonyára azt mondják: a kik oly bőven megfizették d'Annunzio hadnagy urat és társait, hogy háborút csináljanak, azok adjanak újabb pénzt a háboru áldozatainak. Pedig a háboru-nak még csak az első hónapján vannak tul...

A legvidámabb európai főváros.

(Bukarest élete a háboru napjaiban.)

Távirati tudósítás.

Bukarest, június 30.

Kora reggel már fölverik az alvót az utcán lyüzgő árusok kiáltásai: gyümölcsöt, zöldséget, szárnyasokat árulnak vidéki parasztok, akik között úgy vágatnak a rikkancsok, mint a versenyparipák. Az újságárusok tíz hónapon át ontották az utcákon azt a mérget, amely a román fővárost inficiálta és lázba hozta. Most azonban esőndesebbek lettek az újságok, mert az orosz vereségek ellenmérge hatott. Néhány óra múlva az izzó nap elviselhetetlenné teszi az utcákon való tartózkodást. A város központjában azonban nem szűnik meg a zajos, színes élet: munkások, lézengő semmittevők, elegánsan öltözött hölgyek és urak, kicsipett tiszták, parasztok és cigányok tömege mozog itt. A Calea Victoriei, a város főutcája érdekes képet nyújt. Üzlet üzlet mellett és a kirakatokban a hölgyek és urak számára csupán párisi holmit lehet találni. Rendkívül látogatottak a csemegé-kereskedések és büfettek, a hol izes falatokban és borokban nagy a választék.

A moziban ugyanazt játsszák, amit Bécsben, vagy Budapesten. Ugyanazok a plakátok terpeszkednek rikító színeikkel. Hiába keresem azokat a filmeket, amelyek a „német kegyetlenkedésekről” mutatnak be va ami újat. Ez az áru elűnt a piacról azokkal a könyvekkel együtt, amelyek hasonló célt szolgáltak. A kirakatok nagyjából franczia könyvekkel vannak zsufolva, de itt-ott német könyvet is látni. Számos helyen láttam Joffre generalisszimusz képeit, amint katonáihoz így szól: *Vaincre ou mourir!*

Este felé, midőn a napsütés megenyhül, valóságos fölényköl a város és a Kisselevuton a villák és kertek között hullámozik a korzó, mely összegyűjt minden valamire való bukaresti hölgyet és urat, ruhát és új divatot. A minden évben itt lejátszódó nagy virágkorzó az idén elmaradt, mert a rendezők két pártira osztották és a rendőrség jobbnak látta az ellenségeskedésnek elejét venni. A Cismigiu-parkban és a külvárosok felé eső aranygyönyörű kerthelységeken, ahol melancholikus népdalokat és bécsi valcerekét játszik a cigány, még inkább szembetűnik, hogy ez a főváros, ellentétben szomszédjaival, nem látott még háborút. Itt még gondtalanul folyik az élet és úgy látszik, hogy a frivolitás, amely a nagy város luxusát körüllebegi, zavartalan.

Mégis a nagy tömegek idegessége elárulja, hogy a mosolygó arcok mögött aggódó szívek figyelnek az ország határain kívüli lejátszódó nagy eseményekre.

Olasz hadizenet Törökországnak.

(A Dardanellák ostroma. — Olasz csapatokat küldenek a szövetségesek támogatására.)

Távirati tudósítás.

Konstantinápoly—Róma, június 30.

A Milli-ügynökségnek jelentik a főhadiszállásról: A Dardanellák-menti arcvonalon Ari Burnunál az ellenség tegnap délután heves tüzérségi harc után háromszor megtámadta balszárnyukat, de mindhárom esetben óriási veszteséggel visszaveretett, a nélkül, hogy eredményt ért volna el. Sed il-Bahnál az ellenség a 28 ára virradó éjjel reggelig nehéz tüzérséggel támadta a jobbszárnyon levő sáncainkat, 28-án reggel pedig megtámadta ezt a szárnyat, de ellentámadással visszavertük.

Az ellenségnek az új folyamán balszárnyunk ellen intézett támadása nem járt sikerrel. Délután centrumunk ellen kísérelt meg támadást, a melyet könnyen visszavetettünk. Ellentámadásunkkal két ellenséges lövészárk-vonalat elfoglaltunk.

Anatóliai ütegeink hatásosan vettek részt Sed il-Bahnál a balszárny harcában és lényegesen hozzájárultak ahhoz, hogy az ellenséget visszavonulásra kényszerítettük a súlyos veszteségeket okoztunk neki.

Ugyanezek az ütegek a Teke földnyelven levő ellenséges ütegeket elhallgattatták. Aviatikusaink eredménynyel bombázták a Sed il-Bahr-i ellenséges táborot.

A többi arcvonalon nem történt semmi jelentős esemény.

Hadihajókat vagy szárazföldi csapatokat küldenek?

Lugano, június 30. Nagy feltűnést keltett Rómában a Giornale d'Italia-nak Kairóból és a Tribuna-nak Londonból keletkezett híre, amely szerint Olaszország részt vesz a Dardanellák-akcióban, tehát meg fogja üzeni Törökországnak a háborút. A hírt ugyan megcáfolták azzal, hogy Olaszországnak Ausztria-Magyarország ellen van szüksége minden csapatára, de azért minden oldalon ekerülhetetlennek mondják a Törökországnak szóló hadizenetet. Anglia kivánságára történik mindez, mert ezzel a brit flottának nagy esélyt és másfelé alkalmazzák a helyükre régi olasz hadihajók lépnek, amelyek jobban megtehetnek a parti erősségek ellen való harort. A kairói hír azt is megemlítette, hogy a Törökország ellen Egyiptomban harcoló csapatok operációs bázisát Olaszországba helyezik át. Mindkét lap hangoztatta, hogy Olaszország akciója nemcsak hadihajók küldésében fog állani. Itália új akciójának nemcsak katonái, hanem politikai jelentősége is van. A két olasz lap számít arra, hogy a törököket ki fogják üzni Európából (!). Olaszország közép-tengeri hatalma — mondja a Tribuna — arról lügg, hogy e világeseménynek nem csak szemlélője lesz.

A római „Agenzia Nazionale“-nak éjjelkor megjelent, hivatalosnak látszó közleménye azt mondja, hogy a tegnapi minisztertanács is valószínűleg e kérdéssel foglalkozott ugyan, de nem hozott döntést Olaszország dardanellai akciójában. A kormány szándéka azonban réggen szilárd és egyik alapja az entente-val való szövetségének. Ez a szibilli kommuniké s a két lap angol forrásból származó híre arra engednek következtetni, hogy Rómában nagy nyomást fejtenek ki, hogy Olaszországot az angol hajók kimélése végett bevigyék a Dardanella-akcióba. Ennek a nyomásnak szándékára Anglia az abruzzói herceget hozza ja-

vassatba az egyesített dardanellai flották főparancsnokául.

Lugano, június 30. A római hivatalos lapok egyhanguan hangoztatják, hogy Olaszország nemcsak a tengeren, hanem valószínűleg a szárazon is résztvesz a Dardanella-akcióban. Ezzel az angol-francia flotta néhány cirkálóját az Adriára rendelhetik. Itália ezzel szemben kevésbé modern, de a Dardanella-erődök bombázására alkalmas hajókat küldene. A hivatalos források kereszties-hadjártnak nevezik el a négyes-szövetség akcióját Törökország ellen. Csodálatos, hogy amíg a hivatalos és félhivatalos lapok egészen nyíltan irnak minderről, a Stefani-ügynökség tagadja, hogy Olaszország flotta-expedíciót készítene elő a Dardanellák ellen.

Elkerülhetetlen az olasz-török hadizenet.

Lugano, június 30. A római lapok bizonyosra veszik Olaszország hadizenetét Törökország ellen. A Messagero hangoztatja, hogy a hadizenet elkerülhetetlen. Rámutat ennek nagy horderejére. A Dardanellák áttörésével Oroszország fegyvert és munióit kapna és eldöntené az orosz háboru sorsát. Az Arany-szárnyál a szövetségesek nemcsak a szultánnak, hanem a két császárnak is diktálhatnak a békét (!). Természetes, hogy ezzel a hadizennel feldőlne a Németország-gal való látszólagos béke is. A német-olasz megegyezés légvára: Törökország kimélése — összeomlott. A Corriere della Sera üdvözlő a kormányt a Törökország ellen való katonai akcióért, mert így Itália is résztvehet Törökország feldarabolásában.

Utolsó kéri a római török nagykövet.

Budapest. A Pester Lloyd jelenti Berlinből: A konstantinápolyi olasz nagykövet legközelebb kikéri utlevelét. Közismert dolog, hogy Törökország eddig megtett mindent, hogy Lybiát olyan állapotban tartsa, amint azt a lausanne-i béke előírta. Ha mindazonáltal a felkelő benszülöttek az olasz uralmat megingatták és az olasz haderőket súlyos veszteségekkel a partokra visszavetették, képzelhető, hogy milyen jövő vár rajuk, ha megkezdődnek az olasz-török háboru. Olaszországnak akkor a benszülöttekkel további nehéz háborút kell majd viselnie, hogy a három év előtt meghódított Lybiát megtarthassa.

Románia állásfoglalása.

Lugano. A Secolo-nak Bukarestbe küldött tudósítója, Magrini jeleenti, hogy Filipescu előtte kijelentette, hogy teljesen elkedvetlenedett. Bratianu már kétszer megígérte, hogy Románia beavatkozik, de megszegte szavát. Egy bukaresti diplomata (valószínűleg az olasz követ) mondotta, hogy Románia magatartása kizárólag a bolgáriai eseményektől függ. Magrini Szotából küldött táviratában jelenti, hogy a kormányt az oroszok galíciai vereségének s a német hataom hipnózisának hatása alatt beavatkozásra csakis nagy orosz győzelem, vagy a Dardanella-akció végleges sikere indíthatná.

Visszavonul az oroszok jobbszárnya

(A megingott ellenséges front. — József Ferdinánd sikerei a Tanewnél.)

Távirati tudósítás.

Budapest—Bécs—Berlin, június 30.

A hadisajtószállásról jelentik: Az oroszok a Gnila-Lipa mentén és Kamionka Strumilovánál az üldözéssel szemben némi ellentállást fejtenek ki. Észak felé a szövetségesek előnyomulása nagyon előrehaladt. József Ferdinánd főherceg hadserege immár elérte a Tanev mélyedésétől északra emelkedő magaslati vonal szélét.

Visszavonul az oroszok jobbszárnya.

Berlin. A sajtóhadisajtószállásról jelentik: Az a megrendülés, amelyet az orosz hadsereg frontjának a Böhm-Ermolli sereg által Lembergél és Mackensen hadserege részéről Rawa-ruska-Zolkiewnél történő kettős áttörése következtében szenvedett, most napok múltával jelentkezik abban a tényben, hogy huszonnégy óra óta az egész orosz jobbszárny ismét teljes visszavonulásban van. A szövetséges csapatok kivetették az oroszokat erős állásaikból, amelyekbe a lembergeli vonal feladása után visszaözlöttek. A visszavonulás új fázisában a Bug-szakasz is csak nehezen lesz tartható hosszabb ideig. A harcok többi szakaszán az osztrák-magyar és német csapatok töénye az orosz támadások elanyagulásában mutatkozik.

Feladják az oroszok Galiciát.

Genf. A Matin katonai szakértője írja: Az oroszokra nézve legelőnyösebb, ha Galiciát végleg feladják. A németeknek az a szándékuk, hogy Hindenburg és Mackensen együttesen operáljanak Varsó ellen. Az oroszok vereségének szerinte a könnyelmű hadvezetés és a municióhiány volt az oka.

Eredményes üldözésünk.

Budapest. Sajtóhadisajtószállásról jelentik: Az utolsó negyvennyolc óra a szövetségeseknek újabb nagy sikereket hozott, az orosz határon levő Tanev régiótól, ahol József Ferdinánd hadserege nyomul előre győzelmesen egészen a középső Dnyeszter-vidékig, ahol az osztrák-magyar csapatok legutóbb elfoglalták a legfontosabb átkelőpontot Halicsnál. Azoknak az orosz csapatoknak az üldözése, amelyek Böhm-Ermolli és Mackensen hadseregei elől a Bug vidékére igyekeznek visszavonulni, szintén eredményesen folyik.

Az oroszok üldözése közben olyan pontokat értünk el, amelyeknek visszatámasztására hetekkel ezelőtt még a legoptimistább jóslások sem mertek gondolni. Tomasovnak és Kamionka-Strumilovának bevételé igen nagy jelentőségű és a további hadioperációk szempontjából szinte megbecsülhetetlen.

Az orosz belső forradalom.

Stockholm. Az oroszországi nagy forradalmi mozgalom orator orara te-nyezetőbb. A socialista munkasság lazong, a főváros utcáin iarmasan tün-tek. A Newski Prospekten valóságos

harc folyt le a rendőrséggel és katonasággal, amelynek hatszázna több halott és számtalan súlyos sebesült az áldozata.

Bukarest, június 30. Jassyból írják az „Universul“-nak:

Az itteni lapok egyike azt a szenzációs hírt közli egy Oroszországban járatos személyiség értesítése nyomán, hogy Varsó nemsokára lángokban fog állani. Ugyanaz a személyiség, aki nagyon sokat tud arról, hogy mi történik a Pruth mellett, azt is biztosan tudja, hogy az oroszok mást fognak vádolni Lengyelország fővárosának felgyújtásával.

Az „Universul“ fentartással közli a fentebbi hírt.

Virágnapot rendez az aradi Vörös Kereszt.

(Gondoskodás az egyesület anyagi eszközeiről. — A választmány ülése.)

Az Aradi Közlöny társaságától.

Arad, június 30.

Az Aradi Vörös Kereszt Egyesület választmánya ma délután öt órakor a tagok élénk részvétele mellett ülést tartott. Vásárhelyi Janka elnöknő üdvözölve az egybegyűlteket, a múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére dr. Issekutz Lászlóné és Halmai Andorné urasszonyokat kérte fel, majd Sulik Kálmán h. titkár a múlt ülés jegyzőkönyvét olvasta fel.

Vásárhelyi Janka válasza a legutóbbi választmányi ülés óta történeteket, utal arra, hogy valamennyiünk hő reménye nem vált valóra a háború csapataink diadalmasan nyomulnak előre, a világháború tovább tart a mindig több és több feladatot ró az egyesületre. Nagyon nehézze tette az egyesület működését az óriási drágaság a az egyes élelmiszerek abszolút hiánya. Csak a legnagyobb küzdelemmel lehetett a legfontosabbakat beszerezni. Nehogy később az egyesület fontos működése fennakadást szenvedjen, sőt a kórházi élelmezésnél a legfontosabb élelmiszereket esetleg nélkülözni egyen kénytelen, egyes élelmiszereket még az elmúlt hónapokban raktározítottak. Így nagyobb mennyiségű burgonyát, rizst, Ceres zait, babot stb. szereztek be, összesen mintegy 80,000 korona értékben. Ez az összeg ugyan részben visszatérül a tápdíjakból, mindamellett az egyesület tőkét most kimerítette. Ehhez járul még egy technikai nehézség: eddig ugyanis az aradi Vörös Kereszt Aradon kapta meg a katonaságtól a tápdíjakat, még pedig pontosan minden elsején, tízedikén és huszadikán. A múlt hónap óta azonban a temesvári katonai parancsnokság fizeti ki az összegeket a így megtörtént, hogy az elsején esedékes összeget csak huszadikán kapta meg az aradi egyesület. Vászárhelyi Janka elnöknő különben már személyesen ejart, hogy ez a nehézség megszűnjön.

Bejelentette az elnöknő, hogy a kórházakban kipróbálták a marnahuskszervet, amely kitűnően bevált. Tápláló, kiadó és az ára is megtehető. A kondenzált tej, ezzel szemben nem pótolja mindenben a tejet a drága is.

Megállapította az egyesület vezetősége hogy október elseje óta a fizetések ápolónők, élelmezésére 25,000 koronát költött. Elhatározta a választmány, hogy kéri logja a katonai kincstárt, a fizetések ápolónők élelmezését vegye át. Végül bejelentette az elnöknő, hogy az egyesület bevételei 554,219 korona 11 fillért, kiadásai 548,715 korona 18 fillért tettek ki, összforgalma így 1,102,924 korona 29 fillér.

Sulik Kálmán h. titkár bejelenti, hogy az egyesület elnöksége elhatározta, hogy tőkének szaporítása céljából nagyobb tag és adománygyűjtő akciót fog kifejteni a ezért a választmányi tagok közt gyűjtőíveket fog kiosztani.

Vásárhelyi Janka elnöknő indítványozza, hogy a múlt évi mintára az idén is virágnapot rendezzen az egyesület. Így befektetés nélkül meglehetősen összeghez jutna az egyesület. A Hungária előtt, a Weitzer-utcai tartalékkórház hölgyei és dr. Tisch Mórné, a Lengyel testvérek üzlete előtt a Fischer Etiz és Ferenc-téri kórházak hölgyei, a Központi szálló előtt Oltovay Józsefné, a Reichart üzlet előtt az Esperantó hölgyek, a minorita templom előtt a Lyceum ápolónői, a Szabadság-téren a kongregáció hölgyei, végül a vasúti állomásnál Szemere Kálmánné gyűjtene. A választmány egyhangú lelkesedéssel fogadja el az indítványt.

Tisch Mór dr. főorvos indítványozza, hogy miután a katonaságnak hangversenyei oly nagy anyagi sikerrel jártak, kérje fel az egyesület a zenekart, hogy minden héten, egyszer a Városi, egyszer pedig a Hungaria kávéházban tartson koncertet szombat este a Vörös Kereszt javára.

Varjassy Lajos polgármester az elhunyt Salacz Béla drt, az egyesület volt titkárát paratálja el a indítványozza, hogy a választmány részvétét átiratban fejezze ki a családnak. A választmány így határoz. Végül a választmány titkárrá Sulik Kálmánt, aki idáig is intézte nagy buzgalommal a háború alatt sok munkát adó titkári teendőket, helyettes titkárrá pedig Kovacsics Gyulát választotta meg.

LEGUJABB.

Erkezett éjjel 2 órakor.

(Távirati tudósítás.)

Milano. A sinigaghiai lelkészt az olasz haditörvényszék három havi fogházra ítélte a hadsereg érdekei elleni vétség miatt. A lelkészt azzal vádolták, hogy a hadbavonuló katonák között a háború ellen izgatott és antimilitarista propagandát rendezett.

Budapest. A sajtóhadisajtószállásról jelentik: Június 28-án Kolomea lett egy orosz repülőgép jelent meg. A legközelebbi repülőtelepünkről Frolsch osztrák-magyar aviatikus Huzián szakaszvezetővel együtt egy hadigépen folszállt és üldözöbe vette az orosz pilóta gépét. Zalesz-okyától husz kilométerre Tlustenél Frolsch gépe utolérte az orosz és géppuskából tüzet indított reá, míg sikerült lelégnie az ellenséges repülőgépet, amely pilótájával együtt egy erdőben lezuhant.

Amerikai liszt Aradmegyében.

(Érdekesek a vármegyéből.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 30.

E cím elolvasása után nem kell azt hiányozni, hogy a központi Amerika pénzügyi „petroleumvas-dollár királyai” lisztet szállítottak, vagy akarnak liferálni annak az országnak, amelynek parasztaikat oly hihetetlen módon uszorázzák ki az Ujvilág bányáiban. Amerika lelketlen Krizsusi csak Angliának szállítanak anyagot, amellyel lehetővé teszik a világháború meghosszabbítását. Lisztet Aradmegyébe egy amerikai magyar ember szállított a napokban.

Lenkei György ópálosi borbélymester három esztendővel ezelőtt vándorolt ki Amerikába, fiatal feleséget és két gyermeket hagyva itthon. Lenkei a háború kitörésekor Chicagóban tartózkodott, ahol a szépen jövedelmező fodrász mesterséget űzte. Hazáért akart jönni, de persze lehetetlen volt a tervét megvalósítani. Az amerikai lapok — mint tudjuk — már az első hónapokban azt hazudták kritikamentes közönségüknek, hogy az oroszok Budapest felé közelednek. Mivel ezek a rémmesék utóbb kacagató ostobaságoknak bizonyultak, újabban „a magyarországi éhínségről” találnak ki háboruzongató történeteket. Az aradmegyei borbélymester minden hónapban kétszáz koronát küldött haza családjának, de mivel úgy olvasta, hogy itthon nem kapni gabonát, négy darab öt kilogrammos csomagban lisztet tett postára és azt írta a családjának, hogy lehetőleg minden hónapban küld az amerikai lisztből. Az egyszerű feladott csomagok közül a minap csak kettő érkezett meg; a másik kettő, úgy látszik, az úton kallódott el. A faluban csodájára járnak a ritka finom fehér lisztnek, amelyért jaj de sok vért adtunk mi már cserébe a falánk Amerikának.

Aradmegye egyik kis községe, az aradi járásban fekvő Ujpanád a legesodáltraméltóbb helyek közé tartozik. A falu szorgalmas, német ajkú lakóit hónapok óta a legnagyobb szomorúság emészteti. A mezőgazdasággal foglalkozó szorgalmas parasztok ugyanis kétségbeesetten látják egész esztendői munkájuk pusztulását, mert az idén még nem áztatta eső a földjeiket. Köröskörül minden nap esik, a szomszédos falvak vetései több esőt is kapnak a kelletténél, de az ujanádi földek elepedhetnek a szomjuságtól. Az eső, a zápor közvetlen a határ mentén ér véget és jöhet akár milyen égi háború, az ujanádi vetéseknek már nem jut eső. A nép értelmetlenül áll e megmagyarázhatatlan jelenség előtt.

Az aradi hatóságok valóban dicséretes buzgalommal igyekeznek gondoskodni a lakosság élelmiszerszükségletének kielégítésén, de úgy látszik legjobb igyekezetük is kárba vész, mert a vármegye központi hatósága nem gondoskodik róla, hogy a városi hatóság buzgalma a falvakban is megértésre találjon. Aradon felháborodva tárgyaljuk, hogy a termelők és a kofák kezdenek elmaradni a piacokról, amióta a hatóság megállapította az élelmiszerárak méltányos legmagasabb árát. Hát ezen nem kell csodálkozni. Menjenek csak ki az aradi rendőrszék a hegyaljai falvak piacaira, ott megtalálják ennek magyarázatát. Ezekben a nyomoruságos falvakban szabad a kofának és termelőnek olyan drágán el-

adni, ahogyan tud. A vármegye vezetősége annak idején alacsonyabban állapította meg például a tengeri maxímális árát, mint Aradon. S mégis azt látjuk, hogy míg Aradon egy kilogram tengeriért 30 fillért szabad csak kérni, addig a vármegyei községek piacain 44 fillér egy liter tengeri. A burgonya literje Aradon 12 fillér, a hegyalján 20 fillér. Így nem lehet rendet teremteni az aradi piacon.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Csütörtök: Hegedüs Gyula felléptével „Az apja lánya” színmű, újdonság.
Péntek: Hegedüs Gyula felléptével „Az apja lánya” színmű, újdonság.
Szombat: Hegedüs Gyula bucsufelléptével „A Mandarin”.
Vasárnap: Délután fél 4 órakor mérsékelt helyárral „Zsuzsika” operett. Este 8 órakor „Piros ruhás hölgy” operett.

* Hegedüs Gyula „Helén”-ben, ebben a kedves, szép darabban kezdte meg vendégszereplését, mely a téli szezonon át a legötletesebb hétfőkön is közönséget tudott vonzani, az amerikai játszóta Baricsnak nagyszerű, fényes szerepét. Hegedüs nagy művészete excelálta, minden szem, minden mozdulata a kivételes nagy tehetség megnyilatkozása tele szívvel és melegséggel. A darab ötletes fordulatai egy pillanatra sem engedték levanni róla szemünket a nagy művészről, a ki korlátlan ura volt nemcsak a színpadnak, hanem az öt mindig meleg szeretettel ünneplő aradi közönségnek is. Az előadás, rendezés kiváló volt, a distingválta közönség lelkesen ünnepelte Hegedüst, örömmel ismerte el a társulat szép összjátékát. (W. K. dr.)

* A színház hírei. Az apja lánya. A Magyar színház nagy sikert aratott színmű újdonsága ma kerül színre Hegedüs Gyula vendégfelléptével. A rendkívül finom és minden jelenetében hatásokban gazdag újdonság budapesti nagy sikere Hegedüs kiváló művészetének köszönhető, mellette a többi szerepeket H. Harmath Józsa, K. Pongrácz Matild, Delli, Kertész, Várnai stb. játszik. Holnap pénteken megismétli a társulat ezt a kiváló újdonságot, míg szombaton Hegedüs Gyula bucsufelléptével A Mandarin kerül színre. A címszerepben a vendég művész budapesti előadásain a közönség tomboló lelkesedése kísérte minden szavát és bizonyára örömmel veszi az aradi közönség, hogy a társulat minden áldozatot meghoz, hogy a színházba járást kellemsé tegye. Vasárnapi előadások. Vasárnap délután 3¹/₂ órakor mérsékelt helyárral a Zsuzsika nagy operett kerül színre, a címszerepben Pataky Vilmával. Este 8 órakor rendez helyárral részben új szereposztással A piros ruhás hölgy nagy operettnek lesz az idén első előadása, új lesz a darabban Járai Böske, a többi szereplők maradnak a régiéik.

* A Dr. Mezey—Zay-zeneiskola (Andrássy-tér 8., II. em.) kitűnő sikerű vizsgahangversenyei június 27. és 29-én voltak. A növendékek egész évi barmulatraméltó haladását, játékuk precizitását és szépségét a nagyszámú szülők és az érdeklődő előkelő közönség nagy megelégedéssel élvezte. Az igazán kiváló eredmény a nagyképzettségű, elsőrangú módszerű, fardhatatlan tanároknak köszönhető: Mezey Zsigmond dr. hegedűtanárnak és M. Zay Margit zongoratanárnak, akik — mint ériesülünk — július és augusztus hónapokban is megszakítás nélkül, új jelentkezők számára is, folytatják a zeneiskolai tanítást, valamint a magánoktatást

is. Az igen nagyszámú növendékek tegnap vették át a bizonyítványt és az értesítőt.

* Tör a harisnyában. (Nagy detektívkomédia az Urániában.) A bohózat és a detektívdrámák voltak mindig a mozikközönség kedvencei, mind a kettő irappáns, bonyolult, érdekesítő és izgató, azonban míg az egyik drámai helyzeteivel, a másik kacagató ötleteivel hódította meg a közönséget. A színház mai bemutatója a legszemélyesebb formában összeköti ezt a két moziműfajt, detektívképet ad, de humorosat, kacagatót. A bonyodalom, a detektívek működése komoly drámába is beillenék, ám a sok groteszk helyzet, ötletes fordulat és bohókás kaland végtelenül nevetető képet alkot, mintegy paródiát, de gúny nélkül, csupán szórakozásul. Egy vőlegény akar szabadulni volt barátjától, aki persze most már terhére van. Ez azonban nem egykönnyen engedi magát lerázni. A hü szolga segítségére siet gazdájának. Fekete kéz aláírással fenyegető levelet ír, mire a barátó detektív segítségét veszi igénybe, aki azután mulatságos hajszátan nyitására is jön a titoknak. — *Mária, katonai dráma, legközelebb az Urániában.* 5

* „Az asszony verve jó.” (Nagy vigjáték az Apollóban.) A drámai kitérők kifejezésére sokkal alkalmasabb a kinematográfia, mint a finom ötletesség interpretálására. Ezért csak nagy ritkán vannak kitűnően sikerült vigjátékok a mozinak. Az Apolló-színház mai újdonsága „Az asszony verve jó” igen ritka kivétel. A darab szellemes meséje s a színészek ügyes játéka hangos kacagásra kényszeríti az egész nézőteret. Csupa ötletesség ez a darab, s melynek mai bemutatását harsogó jókedvvel kísérte az Apolló-színház publikuma. Nagy sikert arattak az új műsor többi számai is. Csütörtökön kerül még vetítésre a műsor. 3

* Przemysl ostroma az Apollóban. Przemysl győzelmes visszafoglalásának diadalát a hadvezetőség engedelmével, megörökítette a Sascha filmgyár, a melytől a történelmi értékű felvételeket nagy áldozatok árán megszerezte az Apolló-színház s pénteken és szombaton új műsor keretében bemutatja. 3

Kiket hívtak be július 15-re? Ma reggelre plakátok jelentek meg Budapest utcáin, a melyek tudtul adják, hogy az 1896 évben született népfölkelők 1915. július 15-én tartoznak bevonulni. Ugyanosa ekkor tartoznak bevonulni az 1878. január elseje és 1990. december 31 ike közt s az 1892., 1893. s 1894. évben született népfölkelők, akiket elbocsátottak, de a pótszemlén alkalmasoknak találtak. Azok a gépészek és fűtők, a kik mezőgazdasági motorgépknél vannak alkalmazva s ezt igazolják, szeptember 15 ig halasztást kapnak a bevonulásra.

Elsülyedt gőzös. Fiuméből jelentik: Tegnapelőtt az a hír terjedt el a városban, hogy egy gőzös az isztriai partok közelében elsülyedt. A híradás valóban bizonyult. Az Austro-Americana Gilda gőzösről van szó, mely 64 vagon magnezittel Triesztből indult Fiuméba a „Brunette” és „Radio” hajókkal együtt. Kevés idővel a Triesztből való elindulás után megtörtént a szerencsétlenség. A hajó hirtelen elsülyedt. Emberéletben nem történt kár, mert a személyzetet a gyorsan elősiető torpedóhajók megmentették. A szerencsétlenség oka ismeretlen. Nincs kizárva, hogy a „Gilda”, melynek parancsnoka Cosulich József kapitány, tengeralatti szirtbe ütközött, mely oly sérülést ejtett a vízvonat alatt, hogy a „Gilda” néhány perc alatt elsülyedt. A személyzet megmentése is a rakomány minőségének tulajdonítható. A hajótársaságot nem éri kár.

Harcok a bukovinai határon. — Román agitáció az elvesztett tartományért. — Oroszország elzárta a román határt.)

— Távirati tudósítás. —

Tüzérségi párviadal a bukovinai határon.

Bukarest. Mamornicáról jelentik az „Universul”-nak:

A bukovinai határon néhány nap óta lázas mozgalom észlelhető. Az oroszok folytonosan kapják a megerősítéseket, tekintettel a legközelebbi előrelátható heves összefütközésekre. Az ellenfelek a nappali harcokat most az éjjeli támadásokkal bővítették ki. Az elmúlt éjjel tüzérségi párviadal folyt le a tureni osztrák-magyar és a boliai orosz tüzérség között, amely után géppuska tüzelés következett. A határmenti román községek lakossága szabad szemmel kísérhette figyelemmel az eseményeket amelyek a határtól mintegy 200 méternyi távolságra lejátszódtak. A harcok reggelre befejeződtek, anélkül, hogy jelentősebb esemény lett volna.

Berlin. A Berliner Tageblattnak jelentik Csernovicból: Az oroszok kísérletet tesznek arra, hogy állásainkat Bukovina északi részén, valamint a Dnyeszter és a Pruth között közelharcokkal áttörjék. A harcok hihetetlen hevességgel folynak, Csernovicban állandó az ágyudörgés. Vasárnapra virradó éjszakán volt a legutolsó áttörési kísérlet, amelyet az ellenség nagy vesztesége mellett vertünk vissza.

Román röpirat Besszarábia felszabadításáról

Bukarest, június 30. Arbore E., Besszarábia felszabadításának ismert romániai előharcosa érdekes brosurát bocsátott ki.

Gazdag történelmi indokokkal és politikai raizonnal bizonyítja, hogy elérkezett Besszarábia felszabadításának ideje. Besszarábiával együtt fel kell most szabadítani Lengyelországot, Ukrainát és Finnországot is.

— Románok! — írja — A moldovaiak a Pruthon túl, meg vannak arról győződve, hogy az orosz csalogatások nem fogják megváltoztatni azon korábbi meggyőződéseiket, hogy Románia jövőjét csak az Oroszország ellenségeivel való szövetséggel menthetik meg. Ez egyben Besszarábia felszabadítását is jelentené. Jól vigyázzatok, mert a moszkoviták győzelmes bevonulása Konstantinápolyba úgy Bukovina, mint Erdély, de egész Románia szerencsétlen végét, Besszarábia soraára való jutását jelentené. — Csak Oroszország összetörése és a néprajzi határok közé való visszaszorítása biztosítaná egyszer a mindenkorra népünk jövőjét.

Elzárták az Oroszországból Romániába vezető átjárókat.

Bukarest. Tulcsáról jelentik az „Universul”-nak: A mai nappal az orosz kormány az összes Romániába vezető határátjárókat elzárta. Az orosz hatóságok eddig az összes pontokon megengedték a határukon való átkelest, ezután Romániából csak bizonyos helyeken lehet átmenni Oroszországba.

Bevonulunk Besszarábiába.

Bukarest. Krauser osztrák-magyar őrnagy, aki megvizsgálta Szucsava városát, az oroszok elleni offenzíváról beszélve, a többek között a következőket mondotta:

— Vártuk Lemberg visszafoglalását, hogy ennek folytatásául újabb csapást mérjünk az oroszokra Besszarábia elfoglalásával. Az oroszok ellentállása eredmény nélküli lesz és meg vagyok győződve, hogy bevonulunk Besszarábiába.

Az oroszok folytatják azon állásaik megerősítését, amelyeket elfoglaltak. Naponta újabb orosz csapatok érkeznek Galícia északi részéből. Bolian környékén nagyobb számú nehéz tüzérséget helyeztek el. A múlt napokban nagy mennyiségű egészségügyi anyagokat hoztak szekereken és szétosztották a Pruth különböző helyein.

A francia offenzíva újabb kudarca.

(Türoben sem tud győzni az entente. — A német-amerikai jegyzékváltás.)

Távirati tudósítás.

Berlin—Genf, június 30.

A Journal de Genève katonai szakértője írja: Ezerszáz német zászlóaljjal szemben ezerszáz francia, hatvan-hetven belga zászlóalj küzd a hétszáz ezer angol katonával. Dacára ennek az óriási túlsulynak, a szövetségesek sehol sem mehettek át komoly offenzívába.

Békére vágyódnak a franciák.

Zürich, június 30. A Tagesanzeiger jelenti: Most már nem kétséges, hogy a nagy francia áttörési kísérlet Arrastól északra az óriási áldozatok dacára kudarcot vallott. A francia veszteségeket 85.000 emberre becsülik. A német oldalon erőteljesebb ellenoffenzíva észlelhető. Eltagadhatatlan, hogy úgy a katonai, mint a politikai általános helyzet a legválságosabb. Franciaországban és Oroszországban a békevágy egyre erősebb és csak az újra felsarkantyuzott győzelmi remények bírják azt itt-ott elnyomni. A német és a magyar-osztrák győzelmek folytatása a békepropaganda ügyét ezekben az országokban lényegesen elő fogja segíteni.

Fontos állásokat foglaltak el a németek.

Genf, június 30. A bombázás következtében, amelyet a németek éjjel és nappal, szakadatlanul folytatnak, Arras város északi része lángokban áll. A külvárosokban, ahol a szövetséges csapatok állásai vannak, szintén tüzvész dühöng. A bombázást azért vezették így elszántan a németek, hogy megakadályozzák francia részről a retabliozást. Soucheznél és Neuvillenél a francia csapatok erőfeszítése alábbhagyott. Joffre egyik legutóbbi jelentése beismeri, hogy a németek Calonne-nél fontos francia állásokba hatoltak.

Idegen katonákat toboroznak a franciák.

Lyon. A Progrés jelenti: Párisban kiadott félhivatalos kommuniqué felszólítja a szövetséges államok katonaköteles polgárait, hogy tegyenek eleget katonai kötelezettségüknek, mert ellenkező esetben fel fogják szőlítani, hogy Páris megerősített táborát hagyják el, miután ottani jelenlétük több tekintetben kényelmetlen és kínos. Szabadságukban fog azután állani a hadizónán kívül letelepedni, vagy Franciaországot elhagyni.

A német-amerikai jegyzékváltás.

Washington, június 30. A külügyminisztérium közlése a június 24-én a német kormányhoz intézett jegyzék szövegét. A jegyzék felszólítja Németországot, ne vonakodjon tovább közvetlen diplomáciai tárgyalásokba bocsátkozni a William Frye gőzös elsüllyesztésével kapcsolatban Amerika részéről támasztott igényekről. A jegyzék kifejti, hogy miután Németország az elsüllyesztésért a felelősséget, elismeri, döntőbírósgági tárgyalás felesleges. Az Egyesült-Államok nem ismerik el a német kormányt az az álláspontját, hogy Németországnak joga van dugárutak amerikai hajókra való szállítását azaz letiltatni, hogy a dugárut és az azt szállító hajót elpusztítsa.

London. A Rauter-ügynökség jelenti: Az amerikai külügyi hivatal jelentéseket kapott Berlinből, amelyek szerint Németországnak a legutóbbi amerikai jegyzékre adandó válasza kedvező hangú lesz.

Kórházon.

(Egy aradi katonaeorvos naplójából.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 30

Apró fekete jeleket róvok. A fekete por ridegen tapad oda a fehér alapra, valjon, a ki végignéz rajtuk, általérzi-e azt, a mit beléhe-lyeztem a hideg, holt betűkbe? — Megérzi-e a lelke annak, a ki elolvassa, hogy a lélek titok-zatos rezzenései vibrálnak itt a különös idők írásában. Minden kis róvás sóvárgva vár itt a pillanatra, a mikor belelérközhet az emberi ér-zések csengő, bongó hurjai közé. Hangulatok, érzések visszhangja itt minden, az események csak magyarázó háttér, silhouette. Egy nagy zenekar összhangja, a festő esetje talán job-ban adná vissza a megirandókat, szeretnék ide-hozni dus színeket és átható harmóniákat és csak apró epizódok jutnak az eszembe, kusza írást adhatok, a mint a folyton rázkódó, moz-gó, rohanó alap, a melyen irok, kérielhetetlenül torzítja el a vonásokat. És mégis úgy ér-zem, hogy olvasva felegyenosednek a betűk és mint égő apró mécsesek állanak majd őrt az idők mesgyéjén. Talán megirták már mindent? Talán keveseket érdekel? Mindegy, én leírom magamnak, a mit az én szememmel meg-láttam, a mit az én lelkemmel megéreztem.

(A béke városa.)

Robog a vonat. Megszokott tájak tűnnek, szaladnak. Még megismerem az ablakon keresz-tül minden házat, kertet, a folyó kanyarulatát, az erdőszél harmatos fűvét, az odvas fák ba-rátságos árnyéku lombját. Fehér kendők inte-getnek. A vonat egyhangun zakatol, zötyköl, épen úgy, mint máskor. És mégis nehéz szív-vel bucsuzom most mindentől. Valami rám ne-hezedik, valami felemel, valami visszatart, va-lami kerget. A megszokottság nehezedik reám és tart vissza folyondár karokkal; a válást egy még ismeretlen nemes cél teszi könnyűvé, fel-emel, huz és kerget előre a véres messzeségbe, a bizonytalanba. A végletekig menő vakmerő-ség az egyik pillanat hangulata most, a má-siké még a vágyódás a langyos egyhangúság oazisa után. És közben futva-futnak a kere-kek, monoton fújtatás a kísérő zenéjük az al-földön, tülekedő, ziháló kattogás hegynek fel és rohanó, forgó löktetés a völgy felé. Meredek, kísértetes, zord, gyilkos sziklák az egyik óra képe, a másiké tavaszos, zöldelő vadvirágos völgy. Vidám arokat, elszánt tekinteteket, vi-rágóvezte fejeket látok most, a következőkben pedig véres gyilkolást, destruktív, szerteszórt alkotásait az emberi elmének, romokat, ember-roncsokat, felpuffadt állattetemeket, halálhör-gést, vésses, végítéletes háborút, rémes emlé-keket. Azután megint látok egy apró, csendes osztrák városkát, a hol mindenről mintha sem-mit sem tudnának, a vadszöllő befutotta házi-kókban kívülről úgy látszik, mintha barátságos fény mellett pásztori aranykört élne az em-berek. A városka a béke álmódott képe. Csak néha vegyül bele egy elfojtott sóhajlás a kis város esti korzója zenekarának vig ütemei közé.

— Was mach jetzt oben unser Seppel?

Azután közben egy könyecsep csordul le valakinek az arcán és egy ember lassan haza-megy...

(Temetés viharban.)

Mikor a szomorú és dicsőséges emlékü lupkovi szoroson mentünk keresztül, sötét, vi-haros éjszaka volt. A földi háborúval rettenetes égi háború szövetkezett. Az emberek o-sztája távol viharzott már innen, csak egy-egy

nehéz, sajátos dördülés szövődött bele a távol-ból a viharfelhők dübörgő skálázásába, ame-lyet sokszorosan vertek vissza az erdős hegy-falak... A villám széjjel szakította fák fehér törzsei ráborultak az ágyuk intésére szétmor-zsolt, megperzselt ágak tömegére. Olyan volt a fenyveserdő, mint egy szörnyen megtépázott, irtózatos vad Gorgó tő. A leégelt állomás-épü-let szürke, füstös romfalai némán meredtek az éjszakába s az ég, mintha beakarná tetőzni az emberi itéletet, reitantes dördüléssel hordta le hirtelenül a még felnyuló, csupaszon kérkedő kéményt. Egy alagutban állunk és ide szűrődik hozzánk a tűz fényessége, a vagon tet-jén csendesen koppan a hegyrétegen keresztül beszűrődött esőviz. Egyszerre nyílik az ajtó, a napos lámpásának a sugárvéje ömlik be a fülkémbé.

— Uram, a tizenhatosban a tüdővérüléses Landwehr meghalt... Még az előbb szolt, me-sélt a többieknek, a feleségét emlegette. Aztán egyszerre elnyult...

Két félénk és tétova, sárga orosz jön. Kö-zömbös ábrázattal tesszik át a hordágyra az emberünket és miközben az ég diszkisérőtől menykőves sortűzet ad, már el is tűnnek a fák tetemmel a piszkos, sárga emberek az alagut szájánál. Olyan ez a temetés, mintha valahol a jajgató, vad Oceánon bocsátának le könyörtelenül egy embert a tornyosuló, taj-tózkodó hullámok közé, valakit, akinek a sors mást szánt, akit aztán hiába keresnek, akit valahol messze hiába vár sóvárogva vissza va-laki és most egy szál deszkára kötve csuszik lassan le az Oceánjáró korlátjáról a hullám-sírba, az ismeretlen rettenetbe. Az éjszaka han-gulata ez. A reggeli derült ég szelíden moso-lyog az erdő alján, a vadrózsák között egy frissen ásott, fakeresztes sírhantra. Amint né-zem, mind kisebb lesz a sír, elnyelik az idő és távolság hullámjai, a vonat elindult.

(A légi gyilkos.)

A sambori állomás. Félreismerhetetlen, kedves renaissanceából csak kevesett hagyott meg a petroleum, a tűz. Nehezen jutunk elébe, mert a legkülönfélébb szállítmányokkal, fegy-vernemekkel van telezsúfolva a pályaudvar. Hatalmas auto- és trainoszlopok lepnek el minden talpalatnyi földet és az ágyuk torkai félelmesen merednek felénk. A grodeki áttörés sebesült hőseit kell elszállítanunk a városból, mely alig két hete van még a kezünkben. A késő délután zürzavaros hangtömegébe egy-szerre egy jellegzetes zugás vegyül és utána, mint egy fergeteges, siviító, vonító jages zápor, gyorstűzelés indul meg. Nagy füst, szót, kiabá-lást percekig nem lehet hallani. Akinek fegy-vere van, használja, akinek nincs, megbuvik valahol. Aztán két egetrázó dörrenés hallatszik, egy orosz aviatikus a közvetlen közeli train-ozlopra bombát dobott. De már is szárnya-szegetten siklik az erdő felé a csalafinta nagy madár és egy óra múlva a légi rabló a feld-spítáiban fekszik.

A mint bukácsolok a megzavart train-ban, a halálnak a személyemhez való közelléte nem jut az eszembe, csak mikor látom a ha-lálra sebzett, nyöszörgő lovakat, — mert csak állatban tett kárt a bomba — fog el óriási, vad elkekeredés. És csak egyre nő bennem a tehetetlen, az ideges, az elnyomott düh, amint a mártír város utcáin haladok a feldspítal felé. A kórházban a híres bécsi sebész, Albert pro-fesszor operál, az 5 osztályáról kapjuk a se-besülteket, az 6 osztályán fekszik a mi légi rablógolyósunk. És amint elnézem a bekötött fejét, a tálatalmasan megtört tekintetét, hallga-tom a nyöszörgését: je mourirai! — utoljára

is meg kell, hogy fogjam a csontos kezét és már semmit sem érzek az előbbi gyűlöletből és már semmit sem látok a buta állatronsok-ból és halkan szólok oda.

— Le sera mieux, mon cher.

A szomszéd házból valaki halkan zongó-rázik. Chopin egy nocturuiének a hangfoszlá-nyai szűrnek a kórterembe.

(A fehér leány.)

Haza Oroszországból. Roba a homoksiva-tag, leperzselt törpe fenyveserjések maradoznak el gyorsan és kimult óriás kigyóként vonaglik el mellettünk a messzeségbe a régi, rozsdás, orosz siapár. Pünkösöd, itt izzó forróság. A messze kietlen idegenben a szikes talajon semmi flóra. Félíg betemetett lövészárkok, buckás ágyutedezők, eldobott fegyverrészek, rozsdás töltények, elnyúlt uniformis darabok és háti-zsákok szegélyezik az utat, az utmenti árokból sárga orosz és fehér osztrák konzerv dobozok csillannak elő bágyadtan. A Nida vashidja de-rékban összeroppantva ázik a folyóban, szinte szédül az ember, látván a mélységbe össze-kunkorodott rozsdás vaspilléreket. Most dom-bok, aztán kopár, aztán erdős hegyek követ-keznek. A Kárpátok. Egy kis állomás a Kár-pátok tövében. Valamelyik utolsó e.ótti stációja a gyorsvonatnak. A sebesültjeim a hosszú ut-tól rendkívül kimerültek, különben is súlyos a transport, két nap, két éjjel minden erőnkkel megfeszítve dolgoztunk, hogy tűrhető állapot-ban jussunk velük a „Hinterland“-ba. A pa-rancsnoki kocsit előtt állok. A gyorsvonat ke-vélyen, arrogánsan robog be az állomásra, olya-nokat fuj a mozdonya, mint egy fiók Jaur, az étkezőből villogva fehérlik elő a fehér terítők, kristálypohárban csillog a bor, az aranyszínű bor és egy pár jól öltözött ur és hölgy üldögi az ablakok mögött. Irigylem őket. A gyors már is sietve indul. Az egyik terraszról kacsu fehér ruhás fiatal hölgy hajlik ki.

— Hadnagy ur, Horvát tizedest, a lábán sérült, nem önkön viszik? A fiatal leány fekete hajában fehér szalag, az arca csinos, a vonásai bájosak, apró fehér cipős lábai kecsesek, a szoknyájáról forró illat száll felém. Gyorsan felelek.

— Igenis, nem... itt van, majd megnézem, tessék lesz...

A leány mosolyog. A gyorsvonat elrobo-gott, egy kendő a távolban kacéran járt le és fel a levegőben és én ökölbe szoritottam a vo-nat után a kezemet. Hetek óta homokbukánál és ványadt oroszliatta rutén asszony nál, meg haretéri némbérelt egyebet se láttam és most egyszerre előttem állt és el is tűnt a fehér ru-hás álom. Így járnak most odahaza tenniszező a lányok tiszta hófehérben, ott a kíváncsú messzeségben. A hazát lopta elém a gyorsvo-nat látománya és én kitártam az andalító de-rengésben a karomat a továtűnő után, aki ne-kem minden volt most, a kultúra volt, a béke, a flirt, hajdani elfelejtett béli éjszakák par-fümje, érzés komplexuma. Szent és sóvárgott bálvány lett számomra e nő. Symbolum. Egy ideig. Aztán... — lejjebb már több gyorsvo-nat jár.

(A gyerek.)

Napsugaras nyári délután. A Kárpátoknak egy kies völgyében állítja meg a vonatot a forgalmi zavar. Újságokat kapunk és mohón olvassuk a gorlicei áttörést. A nyári késő dé-lután üde, derűs pompájában pazar színekkel kápráztat és a kis hegyi patak lágyan csöveg, csacsog a belehajló nagylevelű buja növény-zettel. A patak partja virágszönyeg, tele gyer-mekláncfüvel, zsályával, nefelejccsel egészen fel a hegyerdőig, melynek alján kis katone

temető fehér keresztjei villannak le. A hegytetőn leégett tetejű hatalmas kolostor, bádoggfedele messze robbant el tőle, alaposan ellátogatott ide a petroleum, a lődít, a melinit. A patak hidját a romórháznál szörös parasztbundában öreg közhonvéd őrzi. Késő alkonyóra, a lankás emelkedésen, a fenyves alján apró rakétákként világlanak a szent János-bogarok és az est esődjében szorgalmasan zümög a cserebogár. Sötét lesz, de jól lehet látni benne, lassan megszokja az ember a sötétben való látást. És amint nézem a derengésben a hegyoldalt, az őrház mellett alakok jelennek meg. A szemem kimered és az éjszakai sötétség világító lesz a számomra, mint a foszforeszkáló tenger. Hallgatom a rám boruló esendőt és beszédes lesz az, mint megértő szemek hallgatag egymásra pillantása. A csoport a füstös falu gépfegyver-látta őrház mellé csomagokat rak le. Az egyik, jól látom, fekete ruhás nő, a másik kettő katona, az asszony apró gyereket vezet a kezénél. Alig érkeznek, már mennek felfelé a lejtőn az erdő felé, az asszony vonszolja a gyereket, az egyik katona szuronyán apró lámpás ring. A menet felérkezett, az asszony leborul az egyik kereszt elé, átöleli, néha kataléptikusan mered fel két karja az égre. Néma esend; a két katona szuronya megvillan az előbújt holdvilágnál. A gyerek esőndesen alszik a pázsitos hanton. Most órák, hosszú órák telnek, a csoport mozdulatlan, csak néha hallik le egy elfojtott nyöszörgés. A kora hajnali pirkadásban aztán, felküdők hozzájuk, nem tudok aludni tőlük. Amint lassan jönnek letelé a lejtőn, már szikrázva süt a nap. A révedező asszonytól kérdezősködöm. Nem tud szólni. A két rokon katona mond el mindent. Közben a gyerek is felébred, kávéét kap, beszédes lesz.

— Hogy hívnak szókém? — kérdezem a fiúcskától.

— Bada!

— Na, most mit csinálunk, jössz velem játszani?

A gyerek széjjel néz, meglátja a patak vizét, amint az apró fodrok vidáman kacérokodnak a reggeli napsugárral, felderül az arca és kacagva, vigan aszalad a víz felé.

— Pancsoljunk bácsi!...

Az asszony mereven, némán, kataléptikusan bámul a rohanó hegyi patakba.

Dr. W.

Miért nem hoznak élelmiszert az ujaradiak a piacra? A rendőrség intézkedései, amellyel részint a kivitelre dolgozó elővásárlókat szorította meg, részint az ujaradiakat akadályozta meg abban, hogy piac helyett az exportórhöz menjenek, nincsenek inyére annak a néhány kereskedőnek, akik az élelmiszerek összevásárlásával fokozták hónapok óta az aradi piaci misériákat. Így Luttwák József ismert aradi élelmiszervásárló egy pár nap óta Ujaradra tette át exportja központját. A főutcai Heller-féle házban üzemeltetést bérelt, melyet tolerált szállító kosarakkal. Az ujaradi termelőkkel dobozóval közöltette ittletét. Van is fogamatja letelepülésének, mert a termelők eladásra szánt áruikkal nap-nap után valószínűleg megrohanják Luttwákot, ki így mindenestre ócsó áron szerzi be áruikkait. A szállítása kezülő kosarakat az ujaradi vasuti állomásról szállítja el.

Vereség érte az olaszokat az Isonzónál.

(Tüzérségünk fölénye. — A megbénított olasz hadsereg.)

Távirati tudósítás.

Budapest—Bécs—Róma, június 30.

A sajtóhadiszállásról jelentik: Az Isonzó fronton az olaszok hosszúságú tüzérségi előkészítés után nagyszabású támadásba fogtak, melyet csapataink véresen visszavertek. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Visszavert olasz roham.

Berlin. Leonhart Adelt a Berliner Tageblatt haditudósítója jelenti a sajtóhadiszállásról:

A Koiowrat-hegyháton lévő állásokra az olaszok kétszáz ágyú koncentrált tüzet irányították. Ezer és ezer különböző, közté 21 centiméteres kaliberű gránát hullott olyan gyors egymásutánban, mintha gépfegyverek szörnák a golyót. A bömbölő és gyilkos pokolban, a hol lehulló, szétrocsolt sziklák gördültek alá a gránáttepte hegyoldaltól, az osztrák-magyar zászlóaljok rendületlenül kitartottak. A rettentő harcizajban még a kommandót se lehetett hallani. Hajnali négy órától este kilencig tartott az olaszok ágyúzása. Az olaszok (piemonti csapatok) ezután három rohamot intéztek, a melyek borzasztóan összeomlottak. Másnap esend volt, mert egy harminc és felesünk gyorsan elnémította, rommá lötte az előrenyomult olasz tüzérséget. A harmadik napon azonban az olaszok három teljes brigáddal rohamra jöttek. A harcban a ravennai dandár, a speziai néptelkező-dandár, az 128. és 129. számú tartalék ezredekéből álló dandár vett részt. Az olaszok igen bátran harcoltak. Turndija őrnagy, a Koiowrat védelmező csapat parancsnoka, azonban hat lépés távolságra engedte közeledni a drótakadályokhoz az olaszokat és ott halomra lövette. A lekaszált sorokat azonban újabbak követték és a tulerő kiszorította állásukból a védőket. Turndija azonban a hátsó állásban tartalékot vont magához és megtámadta a már diadalmaskodó olaszokat. Borzasztó harc fejlődött. Puska nem ropogott, csak a tisztek revolvere. Szurronnyal, puskatussal verekedtek az ellenfelek, birokra mentek, tépték, harapták egymást. A tizenegy hónap óta elfojtott düh az áruló ellenfél iránt teljes erővel tört ki. Végre is csapataink győztek és elűzték az ellenséget a magaslatról.

Honvédek a tiroli hegyekben.

Bécs, június 30. A „Neue Freie Presse” haditudósítója, aki nyolcnapos utazásban az osztrák-magyar csapatok arcvonalán a Gardától a Folgairai magaslatokig végighaladt, dicsőíti legénységünk pompás szellemét, ruganyosságát, friss harci kedvét. Megjegyzi aztán, hogy a tiroli arcvonalon harcoló magyarok nagyon örülnek, hogy odahelyezték őket. A háború igen közel hozta egymáshoz a tiroli császárvadászokat és lövészeket és a magyar bakákat. A látszólag annyira idegen nemzetek a sok közös harcban felismerték jellemük,

egyeniségük rokonságát és amikor ezek honvédek lobogó zászlóikkal Tiroloba jönnek, az első, amit az a föld szülőttei hegyvidéki bajtársaiknak megmagyaráznak: miként ti segítettetek nekünk, hogy a muszkákat a Kárpstokból kiűzzük, úgy most közösen ki fogjuk űzni a taljánt az alpokból. A haditudósító kiemelt, hogy az olasz ajku legénység is kitűnően viselkedik és a szlovének is haraggal vannak eltelve az áruló olasz ellen.

Tüzérségünk sikere az Isonzónál.

Köln, június 30. A „Kölnische Zeitung” haditudósítója jelenti a sajtóhadiszállásról:

Az Isonzó mentén kifejtett sikeres védekezés legnagyobb részben az osztrák-magyar tüzérség pompás szolgálatainak és működésének köszönhető. Az Isonzó-szakaszon Körner von Siegringen Richárd alezredes a parancsnoka a tüzérségnek. Körner rendkívül kitűnő tiszt, akinek céludatos vezetése alatt a tüzérség az ellenséges tulerőt állandóan vissza tudja szorítani.

A legszebb tüzérségi teljesítmények egyikét a görzi hídfőnél lejátszódott harcoknál vezényelte az alezredes. Egy harminc és feles mozsárütéggel egy gyalogszázad fedezete alatt előrenyomult, átkelven a Lucinio-hídon és jóval gyalogsági frontunk előtt megkezdte Cormons bombázását, ahol az állomáson épen ellenséges megerősítéseket raktak ki. Egyetlenegy lövéssel harmincöt olaszt tettek ártalmatlanná, más lövések pedig a Monte Quarin-hegyen lévő ellenséges állásokat találták és az olaszok sorait teljesen megzavarták. Az ágyúk találati biztonságát nem lehet eléggé dicsérni. Az olaszok is jól céloznak, de nem ismerik fel állásainkat, rendkívül sok municiót pazarolnak és mégis kevés a találat.

Az olaszok a plavai hidra kétaság ágyút irányították és mégis Woina főhadnagy, a Mollináry-ezred tisztje egy páncélvonaton a legborzasztalmasabb tüzelés közben nyugodtan mozgott ide-oda. A vasuti vonal itt a völgyben húzódik és a folyó nyugati partjára vezet. Így tehát mindkét oldalról löhető. Woina főhadnagy ennek dacára páncélvonatával nem egyszer jelent meg az ellenségtől megszállott Gradiska előtt, majd pedig Plaváig nyomult előre és gépfegyvereivel éjjel-nappal nagy pusztítást végzett a meglepett ellenség soraiiban. Ezek után, mikor már megelégette a vasutazást, nyugodtan beült egy görzi kávéházba feketézni.

Görzben csaknem olyan az élet, mint volt a békében, dacára annak, hogy néha egy-egy gránát, vagy repülőgépről ledobott bomba robban föl. A boltok és vendéglők nyitva vannak és az ellátás kitűnő. Mióta az ellenség rendkívüli erővel megindított támadásait sikerült visszaverni, általános bizakodás lett urrá, annak dacára, hogy mindenki tudja, hogy tulerővel állunk szemben. Az Isonzó ellen az 1., 2., 4., 6., 7. számú olasz hadtestek és lovas-hadtestek operálnak. Az olasz lövegek száma is igen nagy: Sagradónál 200, Podgornál 300, Plavánál 250 darabot számoltak meg.

Olaszok a pápa ellen.

Lugano. Az olasz lapok támadják a pápát. A Secolo rámutat arra, hogy a pápa olaszellenes nyilatkozatait Gaspari bíboros államtitkár enyhítő nyilatkozata a legcsekélyebben sem

gyengítette. A Popolo d'Italia hangsúlyozza, hogy a külföldi ellenség után az ország a belső ellenséggel, amely alatt a pápaságot érti, szintén leszámol.

Olasz minisztertanács.

Milanó, június 30. A Corriere della Sera jelenti: Carcano pénzügyminiszter jelentést tett a minisztertanácsnak a nemzeti kölcsön kibocsátásához létesített konzorciumról, továbbá az élelmiszerbiztosításáról. Intézkedések történtek a spekuláció megakadályozására és a közlekedési viszonyok javítására. Az élelmiszerek kivitel-filalmát illetően nem történt döntés. A gyarmatiügyi miniszter pedig az osztrák határon folyó katonai operációkról tett jelentést. Végül a miniszterelnök közölte a miniszterekkel azokat az intézkedéseket, melyeket a viszályzó olaszok érdekében tett.

Egy híres mágnás hősi halála.

(Érdekességek Eszterházy Pál gróf életéből.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 30.

Az Aradi Közlöny mai száma röviden közölte, hogy Eszterházy Pál gróf huszárfőhadnagy az északi harctéren hősi halált halt. A most kimúlt férfi a legérdekesebb magyar mágnások közé tartozott. Volt idő, amikor az egész országban beszéltek Eszterházy Pál nagy hírű tréfiáról. A dúsgazdag magyar főurak általában a Vilmos-huszárezredben hadnagyi rangban szolgált és mulatságairól még most is sokat beszélnek a hajduk fővárosában. Ő volt az, aki a Bika emeleti termében lévő bálakba belovagolt és a táncoló párok legnagyobb rémületére végig galoppozott a bálteremben.

Azonban a viharos éjszaka után nem tért pihenőre, hanem korán reggel kilovagolt a piacra és pénzesőt rendezett. A zsebe tele volt ezüst- és aranypénzzel és a piaci tömeg közé két kézzel szórta a fényes tallérokat. Olyan tömeg gyűlt össze a pénzesítés napján Debrecen főutcáján, hogy a rendőrségnek karddal kellett rendet vágni a tolongók között.

A rendkívül snájdig huszártiszt egyidőben nagyon érdeklődött Petrás Sári iránt, amikor a művész megkezdte pályafutását a Királyszínházban. A gróf minden héten a fővárosban volt és a legtöbbször tapokéja volt a karcsu természetű énekesnőnek. Amikor nem jelenhetett meg valamely premieren, esokrot küldött ideáljának. A csokrot azonban nem Budapestén rendezte, hanem Debrecenben és külön vonattal küldette föl. A szolgálját tette vonatra a csokorral és így küldte a fővárosba a művészhoz.

— A méltóságos ur azt üzeni — vágta ki a szolgál — hogy sajnálja nem győhet föl, mert szolgálatban van, de tisztelteti a nagyságos kisasszonyt, itt küldi ezt a csokrot.

A virágcsokor tele volt briliánsokkal tüzdelve.

Abban az időben, amikor Eszterházy Pál gróf Debrecenben lakott és hetekig tartó dínom-dánomokat rendezett, a nagy alföldi városban ugyyszólván minden második kávéházi vendégnek volt legalább egy arany cigarettatárcája. A fiatal gróf ugyanis mulatós periódusai folyamán összekerült sok mindenféle emberrel, akikkel perze összebarátkozott és szeszecskölözött. Másnap aztán a gróf arany cigarettatárcát küldött az újdonsült barátának. Ilyen grófi monogrammal ellátott arany tárcával (sőt tárcákkal) járkáltak a városvegi ei-

gány muzsikusok is, akik szintén „barát” viszonyba jutottak a mulatós mágnással.

Aradon lakik jelenleg egy bájos fiatal asszony, aki a gróf debreceni szereplése idején szintén Debrecenben lakott és közvetlenül tudta megfigyelni azokat az uri passziókat, amelyeket Eszterházy véghez vitt, s amelyekhez hasonló csak valamely nagy fantáziájú regényíró tudna még produkálni — papíronon.

Mert ezekhez a passziókhoz rengeteg sok pénz kellett s amíg a grófnak vagyona volt, addig nem hagyott föl a vidám élettel. Amikor fogytán volt a pénz, börtözni kezdett, hogy visszanyerje, amit elszórt. A játékban azonban nem volt olyan szerencséje, mint a szórakozásban és a börtözni sokat vesztett. A differenciákat azonban nem egyenlítette ki, mert rájött, hogy egyes ügyek megcsalták őt. Bünygyi eljárás is volt folyamatban, amelynek még most sincs vége. Időközben a gróf kilépett a hadseregből és megházasodott. Csöndes visszavonultságban élt egyik birtokán, amikor a háború kitört és őt is a harctérre szólították. A tüzesvérű gróf, aki egykor a bálteremben is levon galoppozott, most belelovagolt — a halálba.

H I R E K.

— **Kitüntetett honvédezed.** Az aradi uri társaságban szeretettel gondolnak ma is Babescu Elek 14-es honvédegyalozredbeli honvédszázadosra, aki most az északi harctéren küzd. A harmezőről a következő érdekes sorokat küldte a kiváló katonatiszt egy aradi előkelő urnak:

— Kellemesen emlékezve vissza rithon töltött napjaimra, eszembe jutott, hogy kedves ismerőseimet felkeressem üdvözlöttemmel. Most pihenőn vagyunk, az oroszokat áttörtük és a határon túl visszadobtuk. A gyönyörű, de véres piskorevicei kastély és vadászlak melletti ütközetet ezredünk nyerte meg. Gyönyörűen harcoltak és rohamozták honvédeink; hallani kellett volna azt a diadalordítást, mikor a magaslaton álló kastélyt bevettük. Az oroszok próbáltak még pár utóvéd-állásban megállni, de mi könnyen kidobtuk őket állásaikból. Igaz, hogy tüzeink is gyönyörűen dolgoztak. Tegnap hadtesttartalék voltunk s a hadtestparancsnok maga tüzte tel 150–200 zászlós, hadapród, altiszt és közlegény mellére a vitézségi érmet és óriási irásbeli dicséretet kapott három felső helyről is ezredünk.

— **Kitüntetések.** A hadsereg főparancsnoksága Tusko László tartalékos zászlósna a 2. honvédegyalozredben az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismerésül a 2. osztályú ezüst vitézségi érmet adományozta. Az első osztályú ezüst vitézségi érmet kapta meg Szmoia Imre 2. honvédegyalozredbeli őrmester a másodosztályú ezüst vitézségi érmet Mató Imre népfelkelő tizedes, a bronz vitézségi érmet Csáki Mihály, Spanka Péter és Vancsik István népfelkelő tizedesek, valamennyien a 3. népfelkelő huszárosztálynál.

— **Adomány.** Néhaj Bing Vilmos hagyatékából az aradi Kossuth Lajos Egyletnek adományozott 300 korona névértékű koronajáradék kötvényt és szelvényösszeget. Hálásan köszöni és elismeri az aradi Kossuth Lajos Egylet elnöksége

— A vidéki gabonakereskedők az új termés értékesítésénél. A fővárosi és vidéki gabonakereskedelemben napok óta izgatott érdeklődéssel várják annak a kérdésnek eldőlését, hogy az idei termés értékesítése miképpen fogja a kereskedők közreműködését igénybe venni. Eonél a kérdésnél nagy érdekelletét támadt a fővárosi és a vidéki kereskedők között. A fővárosi gabonakereskedők szindikátust akartak alakítani, amely az országot körzetekre osztotta volna és a körzeteket a szindikátus tagjai biztosították volna maguk részére, oly módon, hogy a körzetekben csak az illető szindikátus tagjai, illetve azok megbízottai vásárolhattak volna a termelőktől a Hadi Termény Részvénytársaság részére gabonát. Ez a monopolisztikus terv a vidéki gabonakereskedők között nagy megütközést keltett s ez ellen, amint megirtuk, az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés a múlt héten tartott ülésén állást foglalt. Az Omke akciójának, amint értesülünk, teljes sikere is lett; a szindikátus és a körzetekre osztás tervét illetékes helyen teljesen elejtették. A Hadi Termény Részvénytársaság minden megbízható és hitelképes kereskedőnek közvetlen bevásárlási jogot fog adni. Emellett gondoskodás fog történni az iránt, hogy a gabonakereskedelemben kis emberei a termésértékesítésnél szintén keresethez jussanak.

— **Vöröskeresztes tiszteletjelvény** a hadi-ékitménnyel. Ferenc Szalvátor főherceg, mint a Vörös Kereszt Egylet védnök-helyettese Walter Ferenc 3. honvédegyalozredbeli tartalékos főhadnagynak a katonai hadi egészségápolás körüli különös érdemek elismerésül a Vöröskereszt körüli érdemek II. osztályú tiszteletjelvényét a hadi-ékitménnyel adományozta.

— **A felmentettek újból való felülvizsgálata.** A Külügy-Hadügy közli: Elrendelték, hogy a szolgálat alól felmentett legénységi állományú katonaköte'esek, ha újból felülvizsgáló-bizottság elé volnának állítandók, csak akkor vizsgálandók felül, ha felmentésük a hadjárat folyamata alatt megszűnik.

— **Adományok.** Ferenc Vilmos Borosseberől 10 koronát küldött a háborúban elhaltak árvái részére, 20 koronát pedig a megvakult katonák alapjának. Az összegeket rendeltetésk helyére juttatjuk.

— **Nincs cukor Oroszországban.** Moszkvából jelentik: A Ruszkoje Szlovo jelenti Kievből: A kormány bizottsága megállapította, hogy a cukorkészletek a jövő termésig nem elégségesek. Javasolta ezért, hogy azonnal 14 millió pud cukrot gyártsanak és az ehhez szükséges tüzelőanyagot tocsássák a gyár rendelkezésére.

— **Magyarok aratnak Déloroszországban.** Bukarestből jelentik: Déloroszországban, különösen Novorosszyszk környékén, oly nagy gazdasági munkahiány van, hogy a birtokosok a lábon álló vetést adják el a katonai kincstárnak, mert az aratásról, betakarításról nem gondoskodhatnak. Kísérletet tettek ugyan hadifogyokkal, ezek közül azonban csak a magyarok bírják a munkát a dél-oroszországi rekkenő hőségben.

— **Drágább lett a sör.** Az összes aradi sörraktárosok a mai napon sörfőzdéiktől távirati értesítést kaptak, hogy a sör ára a mai naptól kezdve hektoliterenkint hat koronával, nagy palackja 4 fillérrel, kis palackja 3 fillérrel emelkedett. Ennek folytán Aradon is a sör ára ily arányban emelkedett.

— **Agyonlőtt orosz fogoly.** Kolozsvárról jelentik: Kolozsvár városa a saját kezelésében levő gazdaság részére a mezőgazdasági munkásokat elvágása végett már régebben orosz foglyokat kért. Az orosz foglyok a mezőgazdasági munkálatoknál jól használhatók és különösen kaszálni tudnak. Az ország különböző területein már a tavaszi munkálatokra is igénybe vették az orosz foglyokat és az eddig beérkezett jelentések szerint minden tekintetben beváltak. Kolozsvárnak körülbelül kétszáz orosz fogolyra van szüksége és ebből ötven meg is érkezett. A város saját gazdaságában még csak egy pár nap múlva kezd meg a munkálatokat és hogy addig foglalkoztassák az ötven katonát, egészséges embert, a tegnapi napra átadta őket a gazdasági akadémiának, amely a Monostoron levő kukoricásföldjén foglalkoztatta őket. Tegnap reggel hat szuronyos népfőlkélt kísérte ki az ötven orosz foglyot Monostorra és ott a kora reggeli órákban megkezdtek a kukorica kapálást. A munka folyt vígan, még daloltak is a fogoly orosz parasztok. Délután valami uzsonafélét kaptak, délelőtt friss meleg ebédet és egy órai pihenés után megint hozzáfogtak a munkához. A népfőlkélt ellenőrizték az oroszok munkáját, megnézték, vajjon elég mélyen kapálnak és vajjon nem értik-e meg a kapa élével a hajlást. Nem sokkal három óra után az egyik népfőlkélt, aki már hosszabb idő óta van az orosz foglyok felügyeletével megbízva és már tud valamit oroszul, észrevette, hogy egy másikukonban is mindig renitenskedő fogoly úgy kapál, hogy magát a kukoricát is kivágja a földből. Figyelmeztette a foglyot, aki valami csunya átokkal illette és az öklével kezdte fenyegetni a népfőlkélt. A népfőlkélt most már szigorúbban lépett fel és kiakarta tuszkolni a szófogatlan orosz. A fogoly kiszakította magát az ör kezéből és kapájával neki akart szaladni. A népfőlkélt lekapta válláról a puskát és a rárohanó fogoly elé tartotta és elsütötte. A golyó talált és az orosz eszméletlenül esett össze. A telepről azonnal telefonáltak a mentőknek, akik megállapították, hogy a golyó az orosz fogoly gyomrán szaladt keresztül és már haldokolva szállították be a csapatkórházba. A szerencsétlen orosz fogoly még az uton kihellette lelkét és a csapatkórház felvívó könyvébe már mint halottat írták be.

— **Lábbadozó rokkant katonák a cséplési munkálatoknál.** Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesülettől nyert értesülésünk szerint a kereskedelemügyi miniszter ur a folyó évi cséplési munkálatok megkönnyítése, illetve ezen munkát végző cséplőgépeket hajtó gázmotorok (szívógáz, benzín, nyersolaj-motorok) kezeléséhez szükséges szakérők képzése érdekében elrendelte, miszerint a budapesti m. kir. technológiai iparmuzeumnál, a szegedi állami felső-ipariskolánál, a győri, marosvásárhelyi és nagyváradai állami fa- és fémipari, a miskolci, pozsonyi és pécsi állami fémipari szakiskolánál, 48 elméleti és 24 gyakorlati tanórával, négy hétre terjedő motortanfolyam rendezésük, melyre nemesak polgári jelentkezők, hanem a kórházakban utókezelés alatt álló és kellő előképzettségű rokkant katonák is felvétessenek.

— **A temesvári Lloyd — veszteség-lajstromai.** Temesvár közvéleményét élesen foglalkoztatják most az egymásután történő letartóztatások. A fogságban ülő urak kivétel nélkül tagjai a temesvári Lloydnak és így érthető, ha a Lloyd termeiben lehangoztan tárgyalják a hadsereg csatlási ügyeket.

— Igaz, hogy holnap is letartóztatnak valakit? — kérdezi egy öreg tag.

— Én is úgy hallottam.

— Akkor hányan lesznek már letartóztatva?

A klub egyik vidám tagja erre megjegyezte:

— Célszerű volna talán a Lloydnak napról napra veszteségkimutatást kiadni.

— **Engel Kereskedelmi Szaktanfolyama,** (Lázár Vilmos-utca 2. Földes-palota mellett.) Juliusban új tanfolyamok kezdődnek. Mérsékelt tandíj. Díjtalan állásközvetítés. 2346

— **Cukor, só, kenyér.** Igen tisztelt szerkesztő ur! Mint ezt már az elemi iskolában tanítják, a fenti három cikk a háztartásban olyan nélkülözhetetlen, mint — hogy egy időszere hasonlattal éljek — a háboruban a fegyver és mégis épen ott nem árulják, illetőleg azon a helyen nem kapható, amely azért létesült, hogy benne a sorok elején említett és egyéb szükséges háztartási cikkek megvásárolhatók legyenek. Ez az üzlet, a hatósági kereskedés a Forray-utcában, ahol ma bevásárlásokat szándékoztam eszközölni, de a legnagyobb meglepetésemre azt mondták, hogy *cukorral és sóval csak egy hét múlva szolgálatnak.* Bocsanatot kérek, de kérdem tisztelettel, hogy miért tartják nyitva az olyan bótot, amelyikbe a cukrot, meg a sót úgy kihagyják fogyni, hogy éppen akkor nem kapni, amikor az embernek — pl. így a hónap elején, fizetés idején — a legalkalmasabb az idő, egyet-mást beszerezni. Nem is szólva arról, hogy gyakran az is megtörténik, hogy kenyeret sem lehet kapni. Azon reményben, hogy eme pár sort — amelynek közléséért a tekintetes szerkesztőségnek előre is hálás köszönetemet fejezem ki — nem irtam hiába, vagyok kiváló tisztelettel: *Egy nagycsaládu kis hivatalnok.*

— **Köszönetnyilvánítás.** A Hasszinger-utcai tartalékkórház vezetősége és sebesültjei hálás köszönetet mondanak mindazon adakozóknak, kik a háboru kezdete óta 3-4 koronával járulnak hozzá a sebesültek rendszeres oroszlójához, valamint azoknak is, kik igen gyakran mindenféle jóval szokták őket ellátni. A kegyes adakozók névsora a következő: Dr. Grossmann Jakabné, Radó Gyuláné, Vajda Bertalané, Stern Miksáné, Salgó Pálné, Salgó Józsefné, Fricz Józsefné, Hoffmann Béláné, Urai Jánosné, özv. May Jánosné, Königsdorffné, Koch Rózsi, Pálffy Mari, özv. Blaskovitsné, Szkolér Károlyné, Stern Cecília, Poplitzkiné, Münz Józsefné, Rajz Jenőné, Vadász Armandné, Rozsnyai nővérek, Kemény Manóné, Guttman Samuné, Fleischer Dezsőné, Bársony Ádorné, özv. Glück Károlyné, Adler Dánielné, Zinner Vilmosné, Róth Izidorné, Kohn Sámuelné, Kozmínszki Károlyné, Färber Lajosné, Weissberger Sámuelné, Koch Daniné. Nemkülönböztetve köszönetet mondanak Schenk Rudolfné, Ehrenfeld Ignác, Varga K. Andrásné, Pick Ernőné, Schwartz Hermanné, Spitaler Rudolf, Lénárt András és Csokán Jenőnek természetbeni adományokért.

— **Carmelini mester az ismert gondolatolvasó és bűvész pénteken és szombaton a Központi-szállodában előadást tart.** Carmelini feleségével együtt lép fel az aradi közönség előtt is jól ismert produkcióival.

— **Írásmunkák, sokszorosítások, írógépjavitások, előnyös árban eszközölköznek.** Gyors-gépiró és könyvelői szaktanfolyam Ziffer és Hollós Br. Bohus-palota. 1887

— **Gyermekkoscsik legnagyobb választékban Fischer áruházában a Szabadság-téren.** Osszecsukható nyári sport-kocsi már 16 koronától, ülő és álló patent gyermek székek 14 koronától. Kérem a cégre figyelni. Fischer áruház a Szabadság-téren. 227

— **Írógépeket, levélbélyeg-gyűjteményeket és egész könyvtárakat méltányos áron vevő Kerpel Izso könyvkereskedése.** 193

— **Gyermekkoscsik, osszecsukható gyermek tolokocsik, gyermek ülő-székek rendkívül nagy választékban Hegedüs Gyula cégnél Arad, Andrassy-tér 16.** 191

— **Olcsó papírszalvéták Kerpelnél.** 193

SPORT.

+ **Leányvásár a Gainán.** Régi mesébeli idők emléke újul fel minden év június havában, a midőn megyénk legmagasabb pontján, az 1458 méter magas Gaina-hegy zöld pázsitos dombtetőjén a hagyományos vásárra gyülekezik össze négy vármegyének cifra-gunyás népe. Ma már csak az emlékeztetnek élnek, ma már csak egyszerű vásártartanak, a mely a városi közönségnek nyújt eleven tarka, szép képekkel gyönyörködtető látványosságot, de régen a szó teljes értelmében leányvásárt tartottak a regényes Gainán. A leányvásárnak regészerti keletkezése a tündérek világába nyúlik vissza. Az illatos virágokkal pompázó Gaina-hegyen állott a vidék tündérének aranylábakon forgó palotája. Ide járultak a környék szépséges fiataljai, hogy a tündér áldásával megkapják erényességük ajándékát: az arany tojást, a minélkül nem volt legény, a ki őket feleségül vette, de nem volt pap sem, a ki e nélkül a párokat összehadta volna. Így éltek a tündér és a nép megelégedésben és boldogságban, míg a néprontó Vulkán erre a tájra nem költözött. Az emberek rosszak lettek és a tündér csalódva az emberek erőszak hiát erényében és nemes jóságában, elszomorodott és más vidékre költözött. De előbb lerombolta palotáját és kővé változtatta az emberek rossz szellemét, Vulkánt. A nép most is mutogatja őt a Gaina tetejéről. Az Abrudbánya felé húzódnó kőtengerből mered ki az óriási kőkölöpszusz, mely egy hátára fektetett óriási ember alakjához hasonló. Levegőbe rajzolódó aróleiből a vihar sújtó villamai minduntalan lemálasztanak egy-egy darabot... Azóta minden évben, azon a napon, a melyen a tündér eltűnt az emberek

Oszták-magyar bank.

Az Oszták-magyar bank minden részvénye után az 1915-iki első félévre (72. osztalék-szelvény) járó

Huszonnyolcz korona

alapszabályszerű osztalék f. é. július hó 1-jei kezdve az Oszták-magyar bank bécsi és budapesti főintézetinél, valamint összes fiókintézetinél kifizetetik. *)

Budapest, 1915. évi június hó 24-én.

OSZTRÁK-MAGYAR BANK.

Popovics
kormányzó

Pranger
főtanácsos

Schmid
vezérigazgató

*) A 71. sz. osztalék-szelvénynek beoldali része további intézkedésig a szelvényben megjelölt és az 1914. évi osztalék-szelvényekkel még kifizetendő maradványok elvételére szolgál. A jobboldali rész indoklásánál fogva 1915. február hó 23-ától kezdve 30 koronával már beváltott.

közül, ide sereglett ki hosszú századokon át a nép apraja-nagyja, cifra festői viseletében... Hosszu utca sorokat képezett itt az ünneplő ruhába öltözött eladó leányok sokasága, mellettük felhalmozva virágos ládába hozományuk. Ezek között forgolódtak a legények dévajkódva, csintalankodva, míg egy szemrevalóra nem akadtak... A párok irulva-pirulva, hamarosan megértették egymást, a szülők is egy-kettőre megkötötték az egyezséget és a pépa ott a helyszínén összeadta őket, a mi után már a lakodalmas nép ült össze a lakomára itt is, ott is, mindenütt az egész Gainán. A lakodalmas nagy nap után egy évig izmát csendes és elhagyatott lett a Gaina... Ma mind-ezek emlékéit tartják meg a Gainán, mely ma is tele van poézissal, költői hangulattal. De rengeteg sok e napon itt a turista is, kik nemcsak az ország távolabbi részeiből, de még a külföldről is ide sereglenek, hogy a multak regobeli emlékein kívül táguló tüdővel szívják az alhavas, éteri tisztaságú erős levegőjét és élvezzék azt a felséges panorámát, melynek kék levegőjén át távoli vidékek impozáns és regényes hegycsoportjai: a Hargita, Detunáta, Retyezát, Vulkán, Bihar és a többi is előtűnnek... Az Aradi Turista Egyesület ebben az évben is megtartja a gainai kirándulást, a melynek programja a következő: Indulás Aradról július hó 16-án, pénteken reggel 7 órakor. Nagyhalmagyra érkezés déli 12 órakor. Délután 1 órakor indulás a Hönigesz-Zucker-féle iparvasuton a szép szerbi patak völgyön át a Rotunda havasig. Innen gyalogséta a felhagyott magánbányához és a szerpentin uton a Gainára. A platóra érkezés délután 5 órakor... Éjjel két órakor a napfeljötté leirhatatlanul szép, színpompás látványosságának élvezése... A szombati napon üdülés, szórakozás. Vasárnap délelőtt a leányvásár megtekintése. Viszaindulás délelőtt 11 órakor és Aradra érkezés este 9 órakor. A kirándulás helyi intézői a nagyhalmagyai osztályelnök, Edes Elemér főszolgabíró, Szerény Sándor körjegyző és Hanzeros Géza osztálytitkár. Részvételi-díj egyesületi tagoknak 10 korona, nem tagoknak 15 korona. Ebben az összegben bennfoglalatik a vasuti költség Aradtól-Aradig (III-ik osztályban), a kis vasut költsége, podgyász szállítás a Rotundától a Gainára és vissza a kis vasutig, meghálási díjak a Cárán Gyula-menedékházban. — Élelmet (8 napra) mindenki magával hozzon. (Egyes cikkek a menház felügyelőnél is kaphatók, u. m. tej, kávé, tea, tojás.) Az időjárásra való tekintettel felső kabát vagy gallér szükség esetére ajánlatos. Hideg időben a menedékházat fűtik. Jelentkezni kell 1915. évi július hó 14-ig. Jelentkezni lehet a Turista Egyesület igazgatóságánál, mindennap délután 6—7 óráig. (Kulturpalota, földszint. Bejárás a narospártidiszléposónál.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Arad város perveszties lett. Többször írtunk már arról sz érdekes perről, melyet özv. Somogyi Bálintné indított Arad városa ellen 20.000 korona iránt. Még 1912. év telén történt ugyanis, hogy Somogyiné fiát, aki Shergag Rezsőnél volt kertésztanonc, a József tőbereng-uton elütötte a 21-es számú autobus, úgy, hogy a fiu azonnal meghalt. A sofőr ellen vizsgálatot indítottak, de a törvényszék fölmentette. Ekkor az asszony Bedő Arpád dr. ügyvédhez fordult, aki poigári pert indított a város ellen. Ebben a perben az aradi kir. törvényszék a Székely Miklós dr. kir. törvényszéki bíró referálása alapján a város közönségét életfogytig tartó tartásdíj fizetésére kötelezte. Ezt az ítéletet ma a nagyváradi kir. ítélőtábla is jóváhagyta.

NYÁRI SZINHÁZ.

Csütörtök, 1915. július 1-én

Itt először:

Hegedüs Gyula felleptével

Az apja lánya.

Színmű.

Kezdets este 8 órakor.

Felolós szerkesztő:

Rudnyánszky Endre

NYILTTER.*

MUSCHONG

BUZIÁSI PHÖNIX

vasmentesített szénsavdús természetes ásványviz.

UDIT, EROSIT, GYOGYIT.

Borhoz és pezsgőhöz kitűnően alkalmas.

Bakteriummentes asztaliviz (radioactive.)

FOLERAKAT ARADON: özv Winkler Sándorné, Magyar-utca 4. szám. Telefon 596.

APOLLO SZINHÁZ.

Július hó 1-én, csütörtökön

SVENKA FILM:

Testvéri önfeláldozás

Színmű 3 felvonásban.

Főszerepben:

Hilda Borgström.

Az előadások 1/6, 1/8 és 9 órakor kezdődnek.

* Az ezen rovat alatt közlöttéért nem vállalunk felelősséget.



KATONÁINK ÉLETMENTŐJE A

„SZANITEC” TETÜPOR

Legbiztosabb szer a kiütéses tifuszt terjesztő ruhatetek ellen.

Gyógytárakban, drogériákban már mint kész tábori csomag (csak a címet kell ráírni) kapható 1 koronáért. Kéjjük azonban határozottan „Szánitéc”-port, mert mint minden jónak, ennek is akadt sárvay utanzata. Ahol nem volna kapható oda 3 dobozt utánvéttel küld. **Auber gyógytár,** Mohács. 8747

Gyakornok,

ki irodai teendőkben némi jártassággal bir, azonnali belépésre

kerestetik.

Ajánlatok Seidner Bernát és Fia, Soborsin címre intézendők. 2321

ZSIR

prima, egészséges idei disznósír 10 kilogrammtól kezdve

kg-ja 4-80 K-ért és

Burgonya

waggonként kapható

Kalmár Endre

Arad, Asztalos Sándor- és Chorin-utca sarok. 2327

670. Telefon szám 670.

Fogyasztó közönség

szíves figyelmébe ajánlom saját készítésű friss és ízletes **házi süteményeimet**, jégbehűtött **ozsonna kávét finom kuglóffal**; továbbá elsőrendű **füstölt husneműeket, szalámit és vegyes felvágottakat.**

Naponta fiatal libasült, máj és tepertő, ugyszintén mindennemű meleg ételek kaphatók legjutányosabban

2077

Krauszman Sománé vendéglőjében Asztalos Sándor-utca.

**la. disznó zsír,
szalonna,
csabai szalámi,
tarhonya** 2269

kapható

Garai Károlynál

Asztalos Sándor-utca 5. sz. alatt.

Legfinomabb

Petroleum

Str. 56 fillér.

Braun N. A. 1011

festékraktárban

Arad, Boros Beni-tér 7.

Ablakredők

Valódi amerikai önműködő
ablakredőnyök gyári rak-
tára.

Gyermekkoscsik

nagy választékban.

Zimmermann Ignác

norinbergi, disznú- és játék-
áru üzletében 1581

Arad, Szabadság-tér 21.

Meghívó.

Miután az 1915. évi június hó 29-én szabályszerűleg összehívott
rendes közgyűlésen az a'apszabályok által előírt számú részvényes meg
nem jelent, ennél fogva az

„Aradi Hitelbank és Takarékpénztár“ részvénytársaság
által 1915. évi július hó 18-án délelőtt 10 órakor Aradon saját üz-
lethelyiségében Salacz Gyula-utca 6. sz. a. tartendő

rendkívüli közgyűlésre
a t. részvényesek ezennel tisztelettel meghívotnak.

Tárgy:

1. A közgyűlés vezetésére elnök választása.
2. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kiküldése.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a lefolyt üzleti időszakról.
4. A zárszámadások jóváhagyása és a felmentvény megadása.
5. Az igazgatóság egyik tagja lemondásának bejelentése s helyette másik igaz-
gatósági tag választása.
6. Indítványok.

A részvényesek, kik a közgyűlésen szavazati jogukat gyakorolni kívánják, köte-
lesek részvényeiket a közgyűlés előtt 24 órával az intézeti pénztárnál letétbe helyezni.
Kelt Aradon, 1915. évi június hó 29-én.

2343

Az igazgatóság.

**Birtokosoknak, gazdáknak
cséplésre, üzemeknek,
malmoknak ajánlok**

**elsőrendű zsilvölgyi
darabos szenet**

igen méltányos árak mellett

Roth József
szénkereskedő, Arad. 2117

Használt ólom
megvéteire kerestetik.

Költözők

figyelmébe!

villany bevezetéseket,
csillár átszereléseket
jutányosan végez 481

Kalmár József
villanyszerelési vállalata
Arad, Salacz-utca 2. sz.
242. Telefonszám 242.

Jóminőségű uj vagy ócska erős, transport

HORDÓK

kerestetnek. Ajánlatot kérünk

**Uradalmi Igazgatóság Ötvenes
posta Sofronya küldeni.** 2282

Idei

uj burgonya

waggononként és mázsán-
ként kapható 2341

Roth József,

Eötvös-utca 3. szám.

Izr. Leányinternátus

József főherceg-ut 19. sz.
I. emelet.

Elsőrangú okleveles tan-
erők, gondos nevelés, mo-
dern berendezés. Elemi és
középiskolai előkészítés és
továbbképző tanfolyam. Kül-
lön tárgyak: Idegen nyelv-
vek, festés, zongora és mű-
vészi kézimunkák.

Beiratás június hó 30-ig.

Kívánatra prospektus díjtalan.

Igazgató tulajdonos:

Stern Ilonka,

okl. tanítónő. 2027

933. Telefon szám 933.

Garai Károly,

vas- és rézbutor készítő
ARADON,

Asztalos Sándor-utca 1-5.

Ajánlok: Vas- és rézbutorokat,
sodrony ágybetéteket, sodrony ko-
csi-üléseket, gyermekágy és gyer-
mek-kocsikat, réz-karnisokat, mos-
dó-asztalokat felszerelve, össze-
csukható ágyakat és madracokat.
Szállodal és kávéházi, kórház és
intézetek berendezését. **Eivállalok**
minden e szakmába vágó munká-
kat a legjutányosabb árak mellett.
Vidéki megrendeléseket pon-
tosan eszközök. 801

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható.

Minden szó 4 fillér. Vastagabb betűvel 8 fillér.

Vastagabb betűvel kívánt szavak aláhúzással jelzendők.

A legkisebb hirdetés 60 fillér.

Az apróhirdetések előre fizetendők.

A hirdetések délután 1/6 óráig vétetnek fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

ELLÁTÁS.

Teljes ellátást

keres két szerény igényű fiatal ember a pályaudvar közelében. Címeket „Sürgős” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 2824

OKTATÁS.

Érettségizett

gimnázista, jeles német és latin, szünetre corrapetitornak ajánkozik. Címeket a kiadóhivatalba kérek. 2845

Német nyelvű

tanfolyamot nyit a szünetre kezdő és haladó fiutanolók részére Lautner Mátyás tanító. Jelentkezés július hó 2-áig Lujza u. 4. sz., II. em. délelőttöként 9-10-ig. 2818

ÜZLETEK.

Egy jótorgalmu bányahelyen férfi és női ruházati cikkek, cipők, rőfös- és bőraruület 60-80 ezer korona évi forgatással, kiadó házzal, kerttel együtt, esetleg eladó, bevonulás miatt. Cím a kiadóban. Jellege „Jövedelmező.” 2840

Andrássy-tér 8.

számu házban egy kisebb üzlethe-lyiség — különösen dohányüz-ének alkalmas — azonnalra ki-adó. Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában, József főherceg-ut 22. szám. 2847

ALKALMAZÁST KERES.

Német leány

éves bizonyítványokkal, mindenes főzónének ajánkozik. Cím a kiadó- hivatalban. 2887

Intelligens

uri leány, ki a háztartás minden ágában tökéletesen jártas, jó bizo-nyítvánnyal, helyben vagy vidé-ken, házzelvezetőnői vagy társalkodó- női állást keres. Fizetés megállá- podás szerint. Szíves megkeresé- seket „Arvaleány” jellege alatt a kiadóhivatal továbbít. 3237

Nyugdíjas vasutas

könyvvezetői, irodai, vagy bírói állást elvállal. Cím a kiadóhiva- talban. 2248

Kereskedelmit

végzett, irodai teendőkhöz telje- sen jártas urileány alkalmazást keres. Választ „Szorgalmas” jel- ligére a kiadóhivatalba kérek. 2328

ALKALMAZÁST NYER.

Fűszeres segéd

azonnali vagy július 15-iki belé- pésre alkalmazást nyer Herbstein C. Hasznagykereskedő cégnél. Boc- kó-u. 2836

Egy nő munkás,

aki épületfa raktárban minden elő- fordul munkához használható volna, egy vidéki fatereskedés- ben állandó foglalkozást azonnal kaphat. Csakis kitarító egyénre számíttatik. Ajánlatok „Csanádi” cím alatt ezen lap kiadóhivatalá- hoz c/mzendő. 2389

Egy keresztény írnok,

ki perfekt magyar-német levelező, felvétetik Luttwák József üzleté- ben, Asztalos S. u. 2844

KIADÓ LAKÁS.

Elegánsan butorított

külön bejáratu utcai szoba, az Erzsébet királyné-köruton, kiadó. Bővebbet Krausz Paulin könyv- kereskedésében. 241

Andrássy-tér 14. számu

házban (Hermann-palota) I-ső eme- leti nagyobb lakás f. évi augusz- tus hó 1-től kiadó, Bővebbet Aradi Központi Takarékpénztárnál. 2829

Egy szoba, konyha,

pince és padlásból álló kellemes lakás, kevés és könnyű teendő végzése esetén, gyermektelen tisz- tességes házaspárnak havi 8 ko- ronáért azonnal kiadó Arad, Dobó- utca 2. 2848

Kiválóan szép és

nagy egyszoba, fürdőszoba, konyha és kamarából álló teljesen modern magas földszinti utcai la- kás azonnal kiadó. Ezen lakás konyha nélküli 2 szobás lakásnak is teljesen megfelel. Arad, Dobó- utca 2. Bővebbet ugyanott emelet, ajtó 5. 2847

Erzsébet királyné körut 18. a.

számu ház első emelete, mely mo- dern ötszobás lakásból áll, azon- nal vagy f. évi augusztus hó el- sejfére kiadó. 1646

Egy szoba és kamarából

álló pincelakás kiadó Apponyi-ut 1. sz.

5 szobás utcai

elsőemeleti lakás szép fekvésű új házban és egy 3 szobás másod- emeleti udvari lakás minden kon- forttal és mellékhelyiségekkel együtt, azonnal Petőfi-utca 10. szám alatt kiadó. Bővebbet a ház- mesternél.

Kiadó

egy szoba, konyha, éléskamara, minden hozzátartozóval július 15-re Ovár-utca 5/a. 2280

INGATLAN.

110 kis hold

szántó föld tanyai épülettel egy tagban, a tornyai határban haszon- bérbe kiadó, esetleg örök áron eladó. Bővebbet Singer Israel tulaj- donosnál Aradon, Kossuth-utca 1. szám. 2331

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Jó karban levő

butor eladó. Teleky-utca 15. 2838

Keresek megvételre

cséplőgéphez egy lehetőleg újabb állapotban levő 3-4 névleges löerejű **gőzlokomobilt.** Cím a kiadóhivatalban. 2808

Náder Gyula és Fia

készműves és villanyszerelési üz- lete Weltzer János u. 11. Min- dennemű javítások és felszerelések, hajnyírógépek és borotvák kö- szőrülése legpontosabban eszközöl- tetnek. 148

Ajánlok

prima raffiát legolcsóbban Roth József, Eötvös-utca 8. Telefon 68. 1706

Papírszalvéta

1000 darab 5 koronáért kapható Pichler Sándor papírkereskedésé- ben, Szabadság-tér. 781

Kerékpár

keveset használt, teljesen jókar- ban, eladó Varjassy Lajos-utca 178. sz. 2208

Arató gép

Cornick-féle marokrázó eladó 400 koronáért Stefanutz János plé- bánosnál Mondoriakon. (Arad m.) 2874

Eladó

2 hintó, 2 bőrlóháló, cséplőgép, szekerek, igáskocsik, ekék, boro- nák, stb. Bővebbet Verhos-irada, Arad. 2826

Egy szép világos

hálószoba butor, esetleg konyha- berendezéssel, jutányos áron el- adó Kápolna-u. 10. 2827

Egy darab

200 kilog súlyos százados vas- mérleg eladó Färber Lajos cég- nél. 2329

Fehér vászon-

cipők, kivágott, párja 6 korona, egy pántos 7 korona, Pumps ki- vágott 8 korona, fűzős regatta, amerikai forma 10 korona. Cipő Tözsde Arad, Apollo mozi mel- leit. 5161

KÜLÖNFÉLE.

Elveszett

egy májsziú, szürke foltos vizsla- kutya, valószínűleg ellopták, aki nyomára vezet, jutalomban része- sül. Földes-gyógyszertár. 2814

A drága citromot

teljesen pótolja a Földes-féle Cit- rom szörp ebből 1-2 evőkanálnyi egy pohár vízre adja a legpompá- sabb limonádét. 1 kiló ára 2.20 fillér. Legfinomabb hagyí málna- szörp kilója 2.40. Földes K. gyógy- szertár Deák Ferenc-utca, Heh- Vilmos gyógyszertára Batthyányi- utca. 12

Az „Orsovai halhoz.”
Legnagyobb halkivitel.

Luttwák József

déligyümölcs és magyar ter- mények kivitele

Asztalos Sándor-utca 8. szám
(volt Spielmann ház) saját ház.

Van szerencsém a t. vevőkö- zönség tudomására hozni, hogy a már régen nélkülözött friss hal- ból holnap egy nagyobb külde- mény érkezik. A mostani nehéz husvízonyok között is minden- esetre olcsóbb a hal, mint a hus. Ha a közönség kellő támogatás- ban részesít, úgy minden héten szerzek egy nagyobb mennyiséget. 221

Tisztelettel

Luttwák József.

Aranyat

és

Ezüstöt

legmagasabb áron vesz, vagy becserél; ugyszintén régiségeket vesz és elad

Losonczy Lajos

óras és ékszerész üzlete

ARAD, Szabadság-tér.

Telefon 9F4.

Gépezőltönyök

és etetőruhák

az aratáshoz

legjutányosabb áron kaphatók

2277

Moskovitz Zs.

férfiruha áruházában

Arad, színház-épület.